

ISTEN A VILÁGOSSÁG. A TUDATLANSÁG SÖTÉTSÉG. AHOL ISTEN JELEN VAN, OTT NEM LEHET TUDATLANSÁG.



E SZÁMUNK TÉMÁJA:

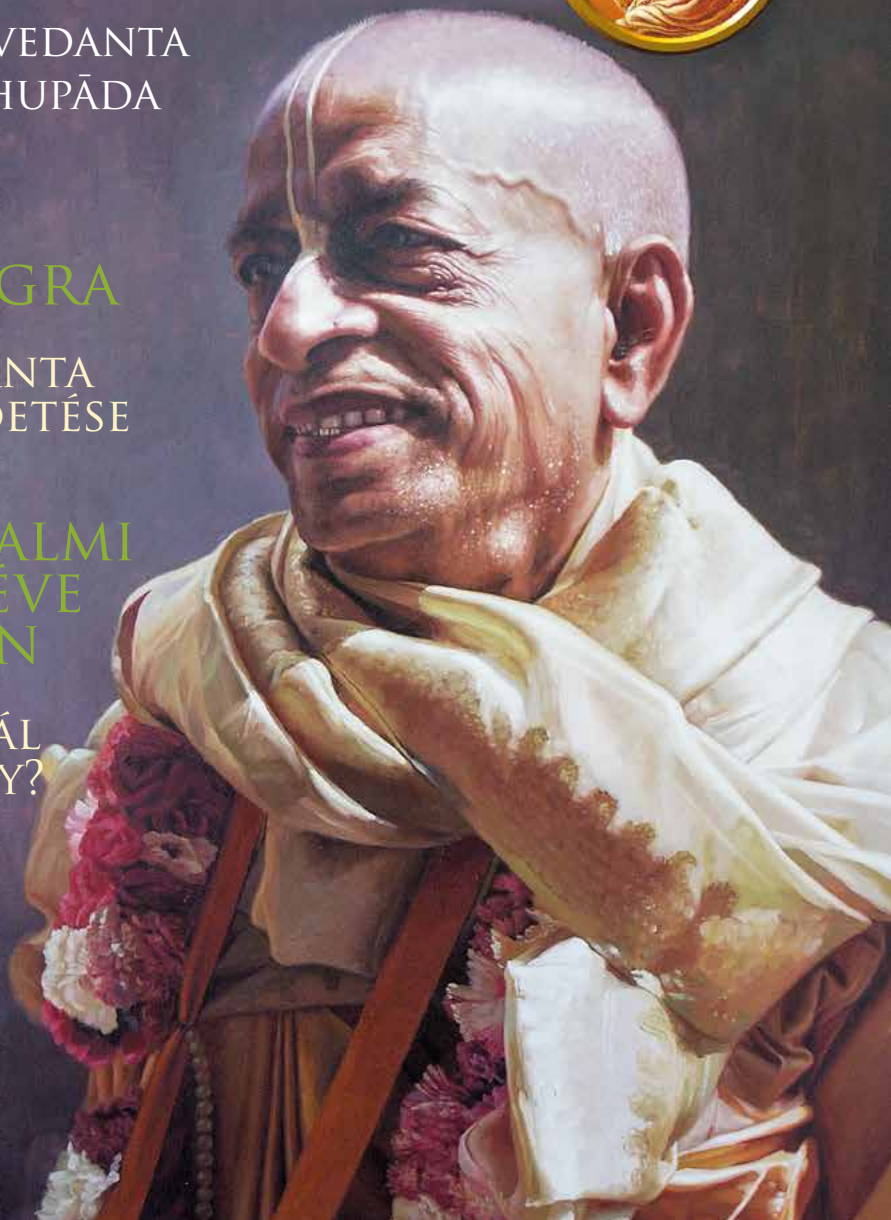
A. C. BHAKTIVEDANTA
SWĀMI PRABHUPĀDA

ABLAK
A VALÓSÁGRA

BHAKTIVEDANTA
SWAMI KÜLDETÉSE
ÉS HATÁSA

A TÁRSADALMI
ZSENI 12 ÉVE
NYUGATON

MIRE SZOLGÁL
A TUDOMÁNY?



A MAGYARORSZÁGI KRISNA-TUDATÚ HÍVŐK KÖZÖSSÉGÉNEK MAGAZINJA



HARÉ KRISNA
TEMPLOM

TÉGED IS VÁR A BUDAPESTI HARÉ KRISNA TEMPLOM ÉS OKTATÁSI KÖZPONT!

CÍMÜNK: 1039 BUDAPEST,
LEHEL UTCA 15-17.
(HÉV, CSILLAGHEGY MEGÁLLÓ —
A BATHYÁNY TÉRRŐL 20 PERCNYIRE)

ELÉRHETŐSÉGEINK :
+36/1 391-0435; LELEKPALOTAJA@I108.CC;
f i : @LELEK PALOTÁJA



**Lépj be India káprázatos
világába! Zöldövezetben,
családias hangulatban várjuk
az érdeklődőket!**

RENDSZERES PROGRAMJAINK

- Előadások az indiai védikus kultúráról
- Önismereti és jógaelméleti képzések
- Vega Kaland indiai főzőtanfolyamok
- Budapest Szanga: vasárnaponként 14:00–18:00 óráig tradicionális élőzenével, indiai lakomával



INDIAI SZENTÉLY LÁTOGATÁSOK

- Egyéni vagy csoportos tárlatvezetés előre egyeztetett időpontban
- Iskolai osztályoknak rendkívüli kihelyezett tanóra lehetőség
- A Govinda Csillaghegy indiai vegán étterem várja vendégeit

Śrī Śrī Rādhā-Śyāmasundara

Krisna-völgy templomának oltárán



Ő Isteni Kegyelme

A. C. Bhaktivedanta Swami Prabhupāda

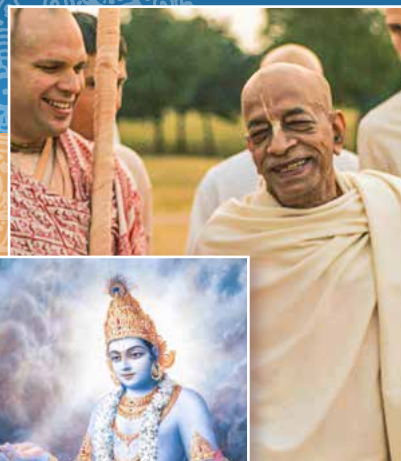
a Krisna-tudatú Hívők Nemzetközi Közösségének alapító *ācāryāja*



Ő Isteni Kegyelme A. C. Bhaktivedanta Swami Prabhupāda (1896–1977) a *gauḍīya-vaiṣṇavizmus* ősi vallási hagyományát ismertette meg a nyugati világgal, Kṛṣṇa-tudat néven. 1966-ban alapította meg a Krisna-tudatú Hívők Nemzetközi Közösségét. Vezetésével a szervezet tíz év alatt *āśramakkal*, iskolákkal és farmközösségekkel rendelkező világméretű misszióvá vált. Írásai a védikus filozófia, vallás, irodalom és kultúra igazi könyvtárát alkotják.

Tartalom

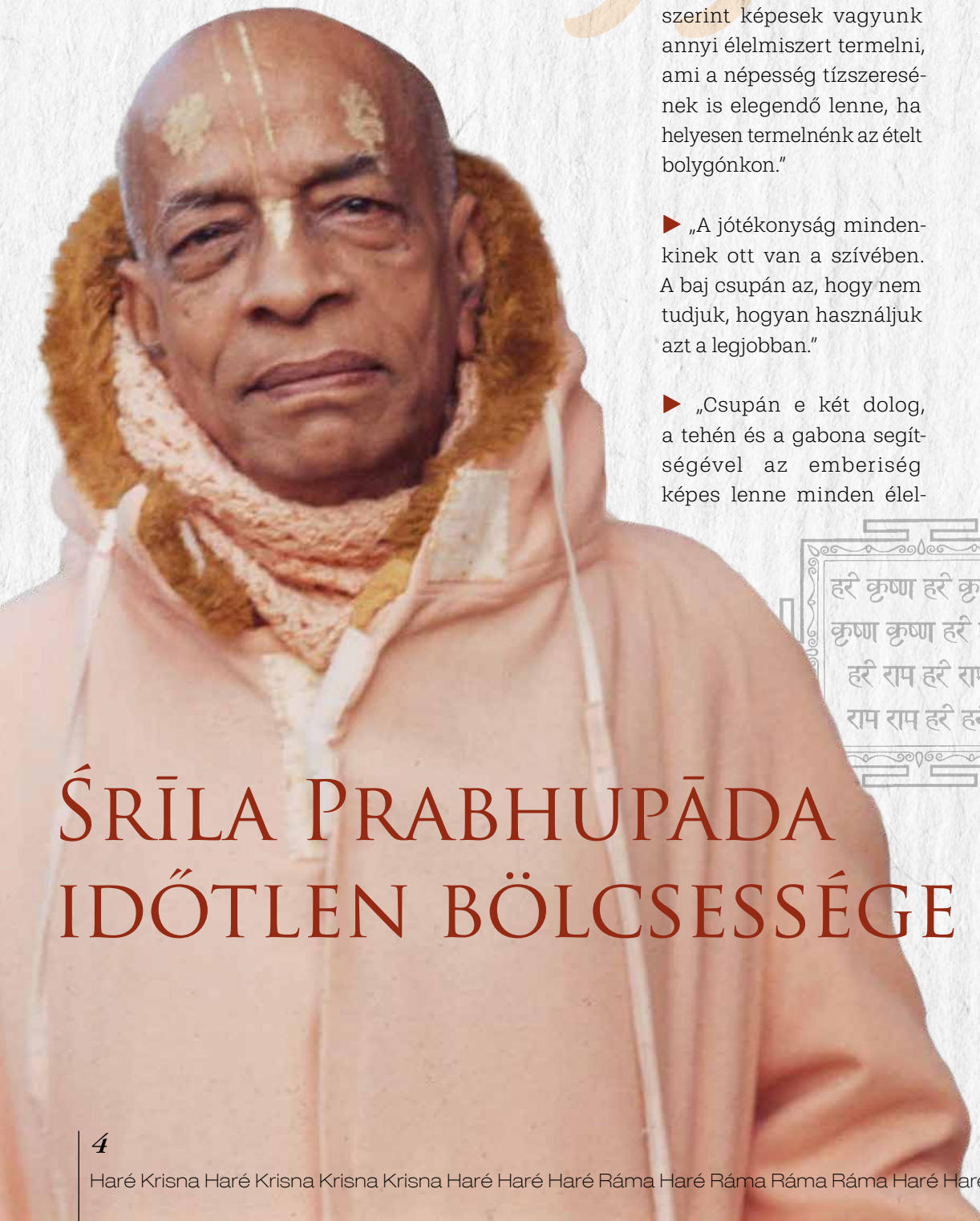
Śrīla Prabhupāda időtlen bölcsessége	4
A. C. Bhaktivedanta Swami Prabhupāda	6
A társadalmi zseni 12 éve nyugaton	10
Tudósok Śrīla Prabhupāda könyveiről	14
Ablak a valóságra	16
Történetek	20
Bhaktivedanta Swami küldetése és hatása	26
Mire szolgál a tudomány?	30
Egy jóslat beteljesedett	34
Boldog öregkor – örök ígéret vagy valóság?	38
A jóga létrája a Bhagavad-gītā úgy, ahogy van alapján	40
Recept – Jalebi	42



A LAP MUNKATÁRSAI: **Felelős kiadó:** Manorāma Dāsa; **Szerkesztő:** Hemāngi Devī Dāśī; **Olvasószerkesztő:** Gabhīra Dāsa, Madhupati Dāsa; **Művészeti vezető:** Magyar Zsuzsanna; **Nyomdai előkészítés:** Sundara-rūpa Dāsa; **Fotók:** Mana-mohana Dāsa, www.depositphotos.com.

KIADJA: a Magyarországi Krisna-tudatú Hívők Közössége, 1039 Budapest, Lehel u. 15-17., tel.: (1) 391-0435, e-mail: info@krisna.hu
© 2021 BBT International. Minden jog fenntartva. ISSN 1587-4362

A SZANSZKRIT SZAVAK KIEJTÉSE: A szavakat a diakritikus jelekkel bővített írásmód szerint írjuk át latin betűs formába, amely lehetővé teszi az olvasó számára a szavak helyes kiejtését. Például: ā – mint az á az akác szóban; e – mint az é az élet szóban; ī – mint az í az így szóban; o – mint az ó az óra szóban; ṛ – mint a ri a karika szóban; c – mint a cs a cserép szóban; ch – mint a cs és a h együtt; s – mint az sz a szép szóban; y – mint a j a jég szóban. Tehát a Kṛṣṇa szót Kršnának, a Caitanya szót pedig Csaitanyjának ejtjük.



► „Sok mindent tanulmányoztam... Beutaztam az egész világot. Számításaim szerint képesek vagyunk annyi élelmiszert termelni, ami a népesség tízszeresének is elegendő lenne, ha helyesen termelnénk az ételt bolygónkon.”

► „A jótékonyság mindenkinek ott van a szívében. A baj csupán az, hogy nem tudjuk, hogyan használjuk azt a legjobban.”

► „Csupán e két dolog, a tehén és a gabona segítségével az emberiség képes lenne minden élél-

हरि कृष्ण हरि कृष्ण
कृष्ण कृष्ण हरि हरि
हरि राम हरि राम
राम राम हरि हरि

ŚRĪLA PRABHUPĀDA IDŐTLEN BÖLCSESSÉGE



mezési gondot megoldani. Az emberi társadalomnak mindössze elegendő gabonára és elegendő tehénre van szüksége ahhoz, hogy megoldja gazdasági gondjait. Ezen a két tényezőn kívül minden más csak mesterséges szükséglet, amit az ember azért hoz létre, hogy eltérőzolja értékes életét, ami az emberi lét elérésével adatott meg neki, s hogy idejét olyan dolgokra fecsérelje, amelyekre semmi szükség.”

▶ „Az emberi civilizációnak arra kellene támaszkodnia, amit az anyagi természet nyújt, anélkül, hogy mesterséges gazdasági fejlődésre törekedne, s ezzel a világot a mesterségesen gerjesztett mohóság és hatalom káoszába taszítaná csak azért, hogy mesterséges luxushoz és érzéki örömhöz jusson. Nem más ez, mint kutyák és macskák élete.”

▶ „Miközben arra törekszel, hogy megszerezsd Istent, szép lassan ráébredsz, hogy valójában Ő maga mennyire szeret téged.”

▶ „Az okos ember látja, hogy sem az élőlény, sem az anyagi világ teremtése nem

a véletlen műve. A teremtés szimmetriája, működése és megannyi jelensége mind arra utal, hogy mögöttük egy intelligens agy terve rejlik. Értelmes kérdésekkel az ember megismerheti a végső okot egy olyan valakinek a segítségével, aki valóban ismeri azt.”

▶ „A lélek örökifjú, s egy örökkévalóan más létező, mint az anyagi test. Az elme pedig folyton csak háborog.”

▶ „A víz makulátlanul tiszta. Amikor a felhőből aláhull, nagyon tiszta, de amint földet ér, sáros lesz. Meg kell tisztítani ettől a sártól, s akkor újra makulátlan lesz. Ehhez hasonlóan a tudatunk is tiszta, ám mivel az anyagi természet sáros dolgai beszenyyeznek, zavarossá válik.”

▶ „A *Bhagavad-gītā*hoz bármilyen válságos időszakban fordulhatunk: nem csak elménk megannyi szenvedésének enyhítése érdekében, de azért is, hogy kiutat találjunk problémáinkból, amelyek a válságos pillanatokban nehezedenek ránk.”

▶ „Azt mondják, az emberi lét nagy áldás, mert a leg-

alkalmasabb hajó ahhoz, hogy az ember átszelje a tudatlanság óceánját. A lelki tanítómester a legrátermettebb kapitány a hajón, a szentírásokban rejlő tudás pedig a kedvező szél, mely a hajót a tudatlanság tengerein átsegíti.”

▶ „Minél jobban ragaszkodik valaki az anyagi örömhöz, annál inkább elárasztják az anyagi gyötrelmek.”

▶ „Ostobán azt hangoztatják: »a létért folytatott küzdelem«, »az életrevalóbbak fennmaradnak« stb. De ki az életrevaló? Ezt már nem tudják megmondani. Az életrevalóság azt jelenti, hogy az illető nem kap újabb anyagi testet. Ő a legéletrevalóbb.”

▶ „Amikor Kṛṣṇáról beszélünk, az Istent jelenti. Istennek sok ezer neve van, de ez a legfontosabb. A Kṛṣṇa név azt jelenti: a mindenkit vonzó. Kṛṣṇa mindenkit vonz. Az, aki mindenkit vonz, Isten.”

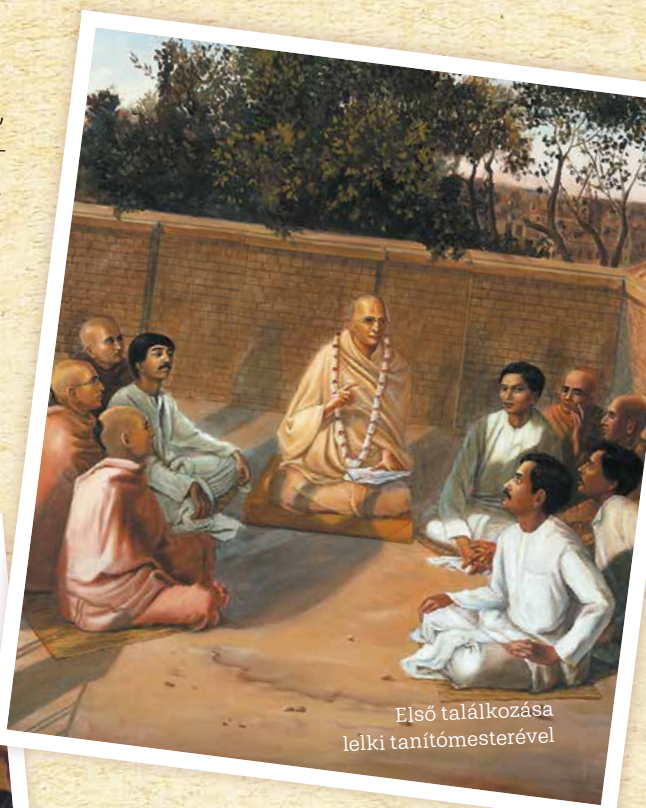
▶ „Azok az emberek, akik nem hisznek a lélekben, a legszerencsétlenebb helyzetben vannak. Nem tudják, honnan jöttek, sem azt, hogy hová mennek.”



A. C. BHAKTIVEDANTA SWAMI PRABHUPĀDA

Bhaktivedanta Swami Prabhupāda jómódú bengáli családban született Kalkuttában, Abhay Caran De néven, 1896. szeptember 1-én. Születésekor egy asztrológus azt jóslta, hogy a gyermekből nagy vallási vezető válik majd, és 108 templomot fog alapítani az Űr Kṛṣṇa tiszteletére.

Szülei *gaudīya-vaiṣṇavák*, Śrī Caitanya Mahāprabhu tanításait követő Kṛṣṇa-hívók voltak. Apja sikeres pályát futott be kereskedőként, aktív hitgyakorló volt, és gyermekét is *vaiṣṇava* szellemiségben nevelte.



Első találkozója
lelki tanítómesterével

A fiatal Abhay felsőfokú tanulmányait a kalkuttai Scottish Churches' College filozófia, közgazdaságtan és angol szakán végezte, kiváló eredménnyel. Tanulmányai idején szimpatizálni kezdett a Mahátma Gandhi vezette moz-

Első, miniatűr *ratha-yātrāját* (szekérfesztivált) Abhay ötéves korában szervezte meg. Több mint hatvanöt évvel később ugyanezt az ünnepséget rendezte meg számos nyugati nagyvárosban, immár fényűző keretek között

galommal. A független India eszméje annyira magával ragadta, hogy az angol elnyomás elleni tiltakozását kifejezvé nem vette át a diplomáját. 22 évesen megházasodott, majd egy gyógyszeripari cég osztályvezetőjeként helyezkedett el.

26 évesen következett be életének egyik fontos fordulópontja. Megismerkedett egy *vaiṣṇava* szerzetessel, Bhaktisiddhānta Sarasvatī Ṭhākurával, a korabeli India egyik legnevesebb lelki vezetőjével, aki a hinduizmus tradicionális monoteista irányzatát követő felekezetet, a Gaudīya-vaiṣṇava *sampradāyát* irányította. Bhaktisiddhānta Sarasvatī teológus, polihisztor és hitszónok volt, aki számos *vaiṣṇava* kolostort alapított a szubkontinensen. A mester már az első találkozásukkor felfigyelt az ifjú Abhay kiemelkedő képességeire, és arra kérte, hogy prédikálja világszerte Kṛṣṇa üzenetét angol nyelven. Megismerkedésük után tizenegy évvel lelki avatásban részesítette tanítványát, akinek így írt utolsó levelében: „Meggyőződésem, hogy képes vagy angolul elmagyarázni gondolatainkat és érveinket azoknak, akik nem beszélnek ezeken a nyelveken (bengáliul és hindiül).”

Lelki tanítómestere kérését követve Prabhupāda a következő években angol nyelvű magyarázatot írt az egyik legtekintélyesebb *vaiṣṇava* szentírás,



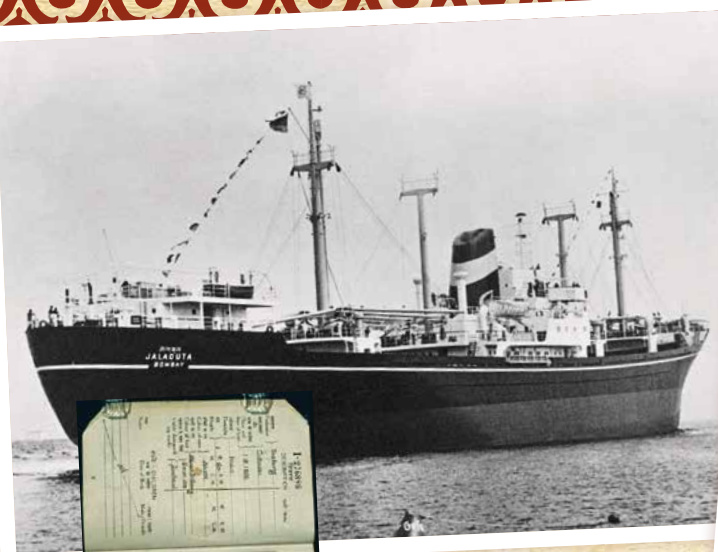
Bhaktisiddhānta Sarasvatī Ṭhākura

a *Bhagavad-gītā* verseihez. Szakmai felkészültsége elismeréseként istentestvérei a megtisztelő Bhaktivedānta címet adományozták neki.

1944-ben, amikor a világot elborította a második világháború pokla, Śrīla Prabhupāda a békét és az Isten iránti tisztta odaadást hirdette az általa indított *Back to*



1956 eleje: Abhay a *Vissza Istenhez* magazin példányait árulja Újdelhiben



Śrīla Prabhupāda útlevele; a hajó, amivel megérkezett Amerikába

Program a Golden Gate parkban

Godhead (Vissza Istenhez) folyóirat hasábjain. A lapot maga írta, sokszorosította és terjesztette. 58 évesen az indiai hagyományt követve lemondott a családos és világi életről, hogy a lelki tudás terjesztésének szentelhesse életét. 1962-től Vṛndāvana szent városában szanskritről angolra kezdte fordítani a 18.000 versszakot számláló *Śrīmad-Bhāgavatamot*. Ennek első kötetét Delhiben adta ki.

1965. augusztus 13-án élete legnagyobb és egyben legkockázatosabb vállalkozásába fogott. 69 évesen egy teherhajó fedélzetén elindult az USA-ba, hogy megismertesse a *vaiṣṇava* tanításokat a Nyugattal.

Az első év New Yorkban magányos küzdelemmel telt, ám Śrīla Prabhupāda hitelessége, a védikus írások felemelő tanításai és a Hare Kṛṣṇa mantra később egyre több fiataalt vonzott a közelébe. A lehetetlennek látszó küldetés egyre sikeresebbé

vált. Megalakult az első Kṛṣṇa-templom New Yorkban, majd egy évvel később a Krisna-tudatú Hívők Nemzetközi Közössége is (International Society for Krishna Consciousness – ISKCON). A „Haré Kṛṣṇa mozgalom” néven is ismertté váló közösség bejegyzése Nyugaton is elismert szervezeti keretet adott a *vaiṣṇavizmus* sokezer éves hagyományának és terjesztésének, amely csak Indiában mintegy 600 millió hívőt számlál.

Śrīla Prabhupāda templomokat, központokat, farmközösségeket, iskolákat és vegetáriánus éttermeket alapított. Inspirációjára jött létre a világ legnagyobb vegetáriánus ételosztó szervezete, az Étetl az Életért.

Élete utolsó évtizedében tizennégyszer utazta körbe a Földet. Kora hajnalban kelt, hogy fordítson. Utazásai során is szigorú napirendet követett. Előadásokat tartott, interjúkat adott, rendkívül kiterjedt levelezést

folytatott. Élete során több ezer tanítványt fogadott el és részesített avatásban életkortól és származástól függetlenül. Annak érdekében, hogy a Kṛṣṇa-tudat gyökereit saját országának talajában is újraélessze, többször elutazott Indiába is, ahol új lendületet adott a Gaudīya-vaiṣṇava tradíciónak.

1977. november 14-én (81 évesen), Vṛndāvanában hagyta el ezt az anyagi világot.

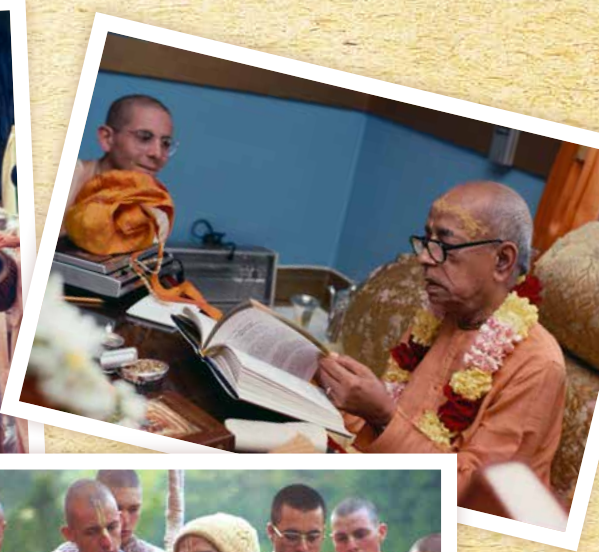
Śrīla Prabhupāda munkásságának legjelentősebb részét a könyvei jelentik. Több mint 70 kötetnyi könyvet írt, melyek többsége ismert védikus szentírások közérthető magyarázatokkal ellátott fordítása. Sok indológus és vallástudós is nagyra becsüli műveit mélységükért és tradícióhűségükért. Bhaktivedanta Swaminak köszönhető, hogy a védikus írások üzenete ma bárki számára elérhető az egész világon. Több egyetemen tankönyvként használják

írásait, melyeket 87 nyelvre fordították már le. Śrīla Prabhupāda rendkívül jelentős szerepet tölt be a világtörténelemben abban a tekintetben is, hogy ő tette ismertté a *vaiṣṇavizmust* a világ minden táján.

Mindazért, amit tett, az ISKCON tagjai örök hálával adóznak személyének, s tiszteletüket azzal igyekeznek kifejezni, hogy utasításának megfelelően igyekeznek másoknak is átadni a Kṛṣṇa-tudat kincsét.

2021. szeptember 3-án emlékérmeket adtak ki születésének 125. évfordulója alkalmából. Az ezt bejelentő ünnepélyen Narendra Modi, India miniszterelnöke ünnepi beszédet tartott, amelyben Prabhupāda minden képzeletet felülmúló odaadását méltatta az Úr Kṛṣṇa iránt.

*Dr. Tasi István/ Īsvara Kṛṣṇa Dāsa:
Śrīla Prabhupāda élete.
In: Tattva, 2021, 9–17.*





A TÁRSADALMI ZSENI 12 ÉVE NYUGATON

A '60-as évek Amerikája kiváló táptalajt biztosított Śrīla Prabhupāda prédikáló tevékenysége számára. Talán nem véletlen, hogy előtte számos más tanító is megpróbált eljutni Nyugatra, de India ősi tanításai nem tudtak ott gyökeret verni. A mozga-

lom alapító *ācāryájának* érkezését heves társadalmi átalakulások készítették elő. A Legfelsőbb csodálatos elrendezéséből a hírvívó és az üzenetre éhes közönség egyszerre állt készen. Śrīla Prabhupāda tervének mozgatórugója az volt, hogy a mai



HÁROM RÉSZRE OSZTOTT
VILÁG (NYUGAT, KELETI
BLOKK, 3. VILÁG)

MODERNIZÁCIÓ

vaskorban minden élőlény nyilvánvalóan szenved, és sürgősen szükségük van arra, hogy ki tudjanak törni a születés és halál körforgásából. A fordulatok évtizedei kaput nyitottak Kṛṣṇa üzenetének átadására.

Prabhupāda Amerikába érkezve a moder-

nizáció és a szekularizáció jelenségével találta szemben magát. A modernizáció mindent tagad, ami tradicionális, és egy elképzelt jövőt épít, a szekularizációt a valóságos értékektől és az egyháztól mint autoritástól való eltávolodás és eltérés, valamint az anyagi ideológiák normaként való követése, majd kultúrává válása jellemzi. A kor-szellemre hatással volt az urbanizáció, ami a hagyományos vidéki életmód feladását és a fogyasztóközpontú társadalom létrejöttét segítette.

Milyen jelenségek tették éhessé a '60-as évek emberét Kṛṣṇa üzenetére?

- A II. világháború hatalmas sokk volt a világ számára, amely után Amerikában és Nyugat-Európában az önbizalom évtizedei következtek. 1945-től minden generáció többet keresett, mint az azt megelőző. Kialakul az *egydimenziós* ember, aki egyes-egyedül fogyasztóként fogalmazza

URBANIZÁCIÓ

SZEKULARIZÁCIÓ

meg magát. A '70-es évekre a pénz fikciává válik, minden valuta elveszíti az aranyalapját.

- A tudomány fejlődésének köszönhetően az emberek biztonságosnak érezték a világot. A determinizmus azt ígérte számukra, hogy a világ anyagi algoritmusok alapján előre látható.

● Meghatározó a technikai fejlődésbe és az egymást követő ipari forradalmakba vetett hit, a holdra szállás. A technikai fogyasztási eszközök ekkor jelennek meg. 30 dicsőséges év – az olasz *dolce vita*! A középosztály elkezd nagy mennyiségben fogyasztani.

● Az individualizmus gyorsan leépíti a hagyományos nagycsaládokat, és elkezd szétverni a magcsaládokat is. Az „egyszemélyes” háztartások növelik a fogyasztást! A kapitalizmusnak szüksége van a női munkavállalókra: '65-ben a nők már önállóan nyithatnak bankszámlát, '74-ben már lehetőség van a házasság teljes körű felbontására, felelősségvállalás nélkül!

● Felgyorsult világ: 1960-ban jelenik meg az első mirelittermék, és indulnak el a gyorséttermi láncok. A hagyományos életforma unalmas. A színes tévével elindul a média uralma. Olyan méreteket ölt a különféle gyógyszerekre való rászokás, hogy néhány év alatt megötszöröződik a nyugtatóhasználat! A droghasználat világméretű, a dohányzás mindennapos, a szegény rétegek között is. Nem véletlen, hogy Śrila Prabhupādának kimondott célja az önmérgezés megelőzése és gyógyítása.

● Elkezdődik a szexuális forradalom, fogamzásgátlókat dobnak a piacra és legalizálják a pornográfiát. Az iskolákban bevezetik a kötelező szexuális oktatást. Mindezek stabil alapot jelentenek a testtudat alapú

önképnek. A szexualitáson keresztüli önkifejezés intézményesül. Megalapítják az első fitnessközpontot, legalizálják az abortuszt – megszűnik az aggodalom a nem várt gyermekek miatt. Az identitást a testtudat határozza meg.

● A szekularizáció hatására az egyházi és vallási viszonyok megkérdőjeleződnek. A keresztény egyház mint kulturális normaadó szerv elveszíti jelentőségét.

● A '60-as évektől a környezeti pusztulás kézzelfoghatóvá válik, '73-ban beüt az olajválság, fajok halnak ki és megjelenik az ökológiai gondolkodás. Az eddig biztosnak hitt lineáris fejlődést felváltja a válságok szabdalta időfelfogás. A természeti források végtelen kiaknázásának mítosza megszűnik, elfogyásuk ott kopogtat az ajtón.

A fordulatok évtizedeinek embere belemenekül a testtudatba és a fogyasztásba, elbizonytalanodik ideológiailag, elveszti a kapcsolatot autoritásaival. Nehezen találja meg, hogy mi lenne az a referencia, ami mentén ki tudná alakítani identitását. Megkérdőjelezi a természettudományos szemlélet mindenhatóságát, amely azt mondta ki, hogy a világ egy gép. Felismeri, hogy a 19. századi ideológiák (szocializmus, kapitalizmus, kommunizmus) nem adnak megfelelő válaszokat a kor kihívásaira, hatalmas a szegény és gazdag rétegek közötti különbség.

A modernizációból való kiábrándulás

IDENTITÁS

ÖKOLÓGIA

IZMUS

NYELVI ÉS KULTURÁLIS
FORDULAT

VÁLSÁGOK

DEKOLONIZÁCIÓ

gyors, a biztosnak hitt jövő megkérdőjeleződik. Prabhupāda kifejezetten szeretné eltörölni az előjogok alapján való pozitív megkülönböztetést. Ehhez megtalálja azt a társadalmi közeget, akik az anyagi világból és az előző generációk fogyasztási szokásaiból már kiábrándultak (diáklázadások, hippik). A dekolonizáció hatására az addig alacsony szinten elhelyezkedő ázsiai országokat, beleértve Indiát is, egyre inkább elkezdik kulturális alternatívaként vizsgálni.

Prabhupāda nagyon érzékeny reformer. Zsenialitását tükrözi, hogy a fogyasztói társadalom kegyetlenségeivel szemben fogalmazza meg a programját, globálisan gondolkodik, elítéli a rasszizmust, és felszólal a kizsákmányolás ellen, beleértve a kommunizmus által képviselt hamis egyenlőségképet is.

Az ökológiai pusztulás kapujában a farmközösségekre helyezi a hangsúlyt,

és a szegényélelmezésen keresztül is a környezetbarát vegetáriánus étrendet hangsúlyozza. Rámutat, hogy ember és természet nem áll antagonisztikus ellentétben egymással.

Azok a szabályok, amelyeket bevezet a Krisna-tudatos közösség hitgyakorlói számára, természetes módon hozzák magukkal az ökológiai tudatosságot, a fenntarthatóságot és a személyes természetképet (pl. Gaia-elmélet). Kiválóan értette a nyugati társadalom gyengeségeit, betegségeit és szükségleteit, s kompromisszum nélkül tudott egy élhető alternatívát adni a Nyugatnak.

Fodor Kata

(Rādhānātha Dāsa 2021-ben, a Bhaktivedanta Hittudományi Főiskola által szervezett Létkérdés Konferencián tartott előadása alapján)

KOLOSTOROK TITKA HÉTVÉGE



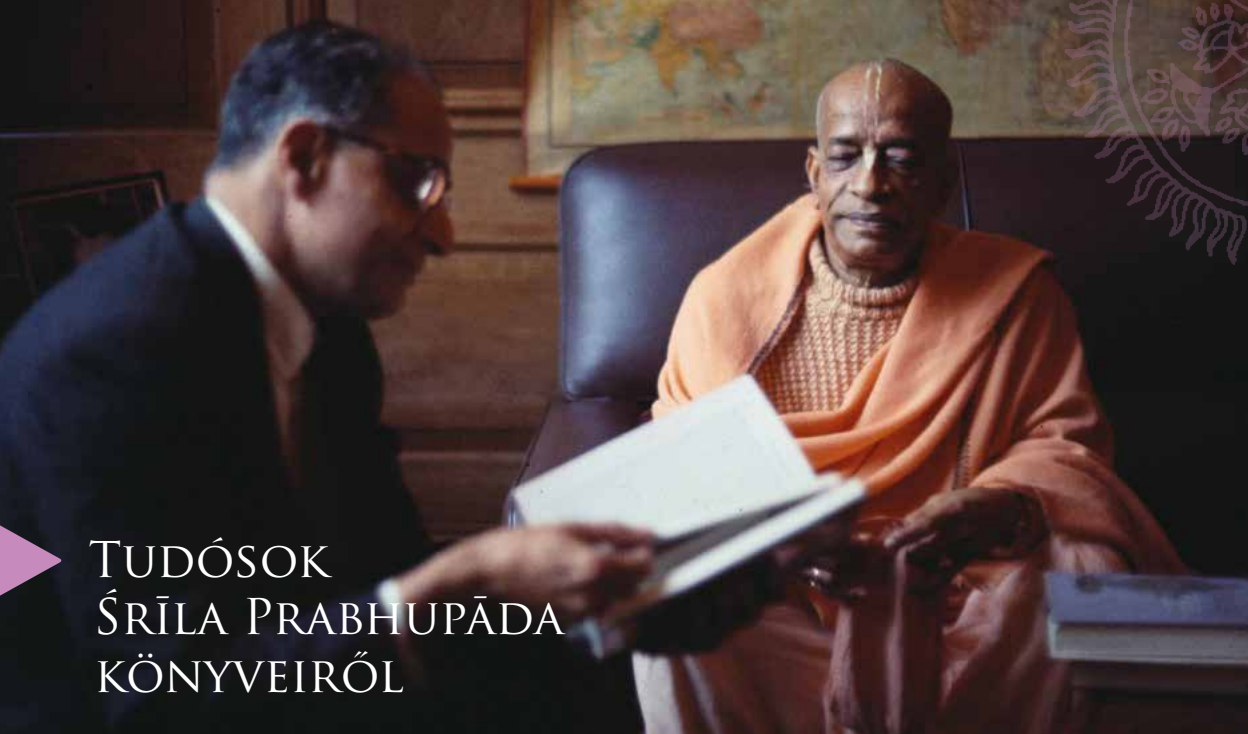
- Szeretnéd jobban megismerni, milyen erők rejlenek benned?
- Kipróbálnád a meditációt a gyakorlatban?
- Kész vagy egy belső felfedező kalandra és utazásra?
- Van érettséged, de nincs érettséged?

SZÁNJ EGY HÉTVÉGÉT ÖNMAGADRA!

További információ: Līlā-śuka Dāsa (Kissimon László)
Tel.: +36 30 530-6369 E-mail: kiprobalom@krisnavolgy.hu
www.tanfolyamok.krisnavolgy.hu

Helyszín:
Krisna-völgy,
Somogyvámos





TUDÓSOK ŚRĪLA PRABHUPĀDA KÖNYVEIRŐL

► „Śrīla Prabhupāda élete egyértelműen bizonyítja: amellet, hogy valaki az igazságot képviseli, lehet még étellel teli és egyedülálló, sőt – abban az értelemben, ahogy most bátran használhatom ezt a szót – még „eredeti” is. Egy olyan életkorban, amit mindenki élemedettnek tekint, s amikor az emberek legtöbbször a babérjain pihennek, ő lelki tanítómestere utasításának eleget téve egy nehéz, rendkívül megerőltető útra vállalkozott, és elindult Amerikába. Śrīla Prabhupāda egy a sok ezer tanítóból. De bizonyos értelemben egyetlen a sok ezer, a sok millió között.”

Harvey Cox, teológus, Harvard Egyetem

► „Śrīla Prabhupāda egyedülálló személyisége és jellemvonásai mély tiszteletet és szeretetet ébresztettek tanítványaiában. Mélységes erkölcsi ereje, alázata és tiszta életvitele mellett rendkívüli egyszerűség is jellemezte. Napjaink guruival ellentétben

beérte annyival, hogy úgy élt, mint a tanítványai... Śrīla Prabhupāda élete magába sűríti mindazt, amit tanított, amit példaképpül állított mások elé. Képmutatással és cinizmussal megfertőzött korunkban nagy szükség van arra a ritka példára, amit elénk állít.”

Dr. J. Stillson Judah,

nyugalmazott vallástörténész, Teológiai
továbbképző Intézet, Berkeley, Kalifornia

A ŚRĪMAD- BHĀGAVATAMRÓL

► „Ez a mű rendkívüli kincs. Nincs olyan ember – tartozzon bármelyik hithez, kövessen bármilyen filozófiát –, aki, ha befogadásra nyitott elmével olvassa ezt a könyvet, közömbös maradna iránta: biztosan megéri és mély benyomást gyakorol rá...”

Dr. Garry Gelade,

az Oxford Egyetem pszichológia professzora

► „Nagy örömömre szolgált, hogy elolvashattam A. C. Bhaktivedanta Swami csodálatos *Śrīmad-Bhāgavatam*-kiadását. Biztos vagyok benne, hogy ez a monumentális alkotás nagymértékben hozzájárul majd ahhoz, hogy a *Bhāgavatam* magasztos üzenete eljusson a nyugati emberhez, akinek másképpen erre talán soha nem lenne lehetősége.”

Dr. Alex Wayman,

a Columbia Egyetem szanszkrit professzora

► „A *Śrīmad-Bhāgavatam* rendkívül hasznos azok számára, akiket érdekel az ősi India – akár a filozófia, akár a vallás, a történelem, a nyelvészet, a szociológia vagy az államtudományok szempontjából. Szívből remélem, hogy Śrīla Prabhupāda az egész *Bhāgavatam* fordításával elkészül, s más kiemelkedő szanszkrit szentírásokat is lefordít majd. Swamijī munkája kétségtelenül nagy ajándék napjaink összezavarodott emberi társadalma számára.”

Dr. Sooda L. Bhatt,

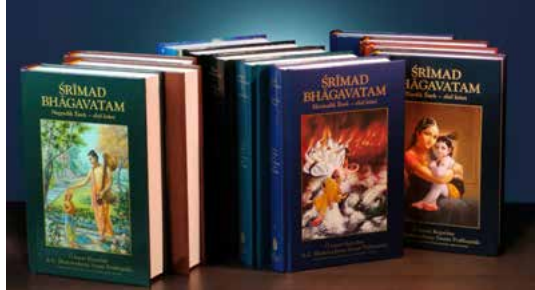
indiai nyelvek professzora, Boston Egyetem

► „A Bhaktivedanta Könyvkiadó által megjelentetett kötetek, melyek India híres vallási klasszikusait tárják elénk új fordításban, magyarázatokkal ellátva, jelentősen hozzájárulnak az indiai spiritualitásra vonatkozó tudásunk kiszélesítéséhez. A *Śrīmad-Bhāgavatam* új kiadását különösen nagy örömmel fogadtuk.”

Dr. John L. Mish, a New York-i Könyvtár

Keleti gyűjteményének vezetője

► „A vallásos megközelítésmódok közül, melyeket az indiai jogik kínálnak számunkra, a Kṛṣṇa-tudat folyamata a legfi-



gyelemreméltóbb. Szinte csodával határos, ahogyan Śrī Bhaktivedanta Swami kevesebb mint tíz esztendő alatt rendkívüli odaadásának és fáradhatatlan küzdelmének eredményeképpen sikeresen megalapította a Krisna-tudatú Hívók Nemzetközi Közösségét. Nemrég azt a nagy feladatot vállalta magára, hogy angolra fordítja a teljes *Bhāgavatát*, India csodálatos vallási klasszikusát. Munkája odaadással átitatott, kimagasló tudásról árulkodik, s a fordító végig azt a határozott célt tartja szem előtt, hogy elénk tárja a *Bhāgavata* bensőséges líráját és odaadását. Śrīla Prabhupāda nagy szolgálatot tett azzal, hogy átadta nekünk az isteni boldogság forrását, a *Bhāgavatát*.”

Dr. Mahesh Mehta, az Ázsiai-tudományok

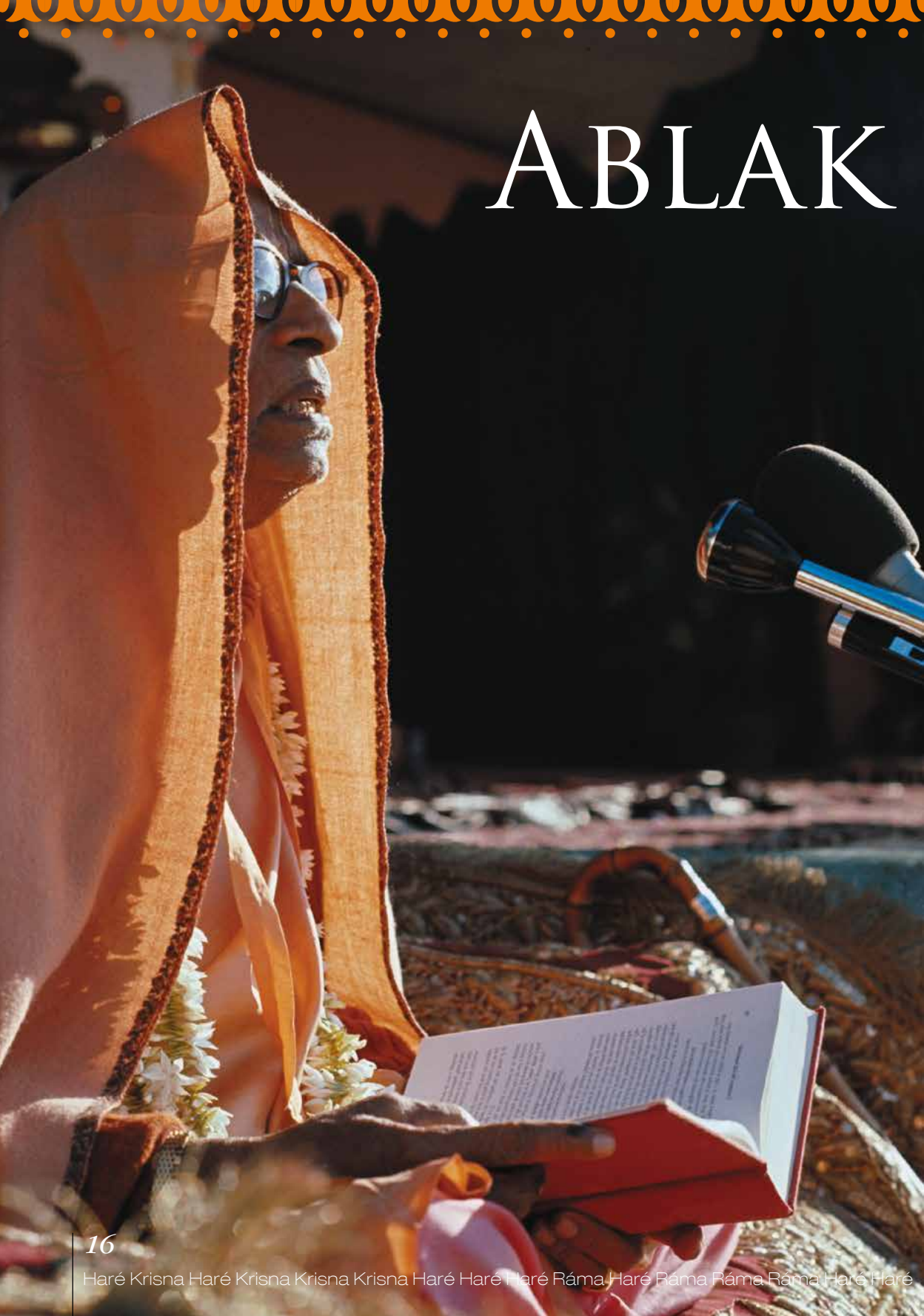
professzora, Windsori Egyetem, Ontario, Kanada

A BHAGAVAD-GĪTÁRÓL



► „A *Gītā*t az indiai vallási kultúra legfőbb irodalmi alapjának tekinthetjük. Ez a jelenlegi fordítása és magyarázata szintén örökérvényű voltát bizonyítja. Bhaktivedanta Swami arra figyelmezteti a Nyugatot, hogy a mi túlkomplikált és egyoldalú kultúránk olyan krízisbe került, mely önmegsemmisítéssel fenyeget, mert nélkülözi egy hiteles metafizikai tudat belső mélységét. E mélység nélkül erkölcsi és politikai kijelentéseink üres szavak csupán.”

Thomas Merton, keresztény teológus



ABLAK

A VALÓSÁGRA

Miért kell valamit magyarázni?

*A magyarázatokra azért
van szükség, hogy kon-
textusba helyezze,
amit olvasunk.*

Prabhupāda alig 12 év leforgása alatt 70 kötetnyi szöveget fordított le és látott el magyarázattal az emberi-ség legősbibbi irodalmi és spirituális tárházából, a védikus irodalomból. A *Bhagavad-gīta* úgy ahogy van, a *Śrīmad-Bhāgavatam* és a *Caitanya-caritāmṛta* páratlan alkotások, melyek a valódi boldogság elérésének, az élet céljának és az Istenhez fűződő örök kapcsolatunk felélesztésének tudományáról szólnak. Śrīla Prabhupāda amellet, hogy lefordította ezeket a műveket, magyarázatokkal is ellátta őket. Erre néhányan felkaphatják a fejüket: „Miért kell valamit megmagyarázni? Majd mi értelmezzük azt!” A magyarázatokra azért van szükség, hogy kontextusba helyezze, amit olvasunk. Hiszen ennek hiányában oda jutunk, hogy mindenki más-más módon, a saját kénye-kedve szerint értelmezi majd a művet.

Csak gondold végig! Ha leszakítasz egy virágot a réten, ha kiragadsz egy szót a szövegből, ha boldog akarsz lenni az egész megértése nélkül, az mit eredményez? Mi a közös ezekben? Nyilván, ha leszakítasz egy virágot, hogy kisajátítsd az illatát, a szépségét, az szépen lassan elhervad, meghal. Ha kiragadsz egy szót a szövegből, elveszik az ott betöltött jelentése – vagyis meghal. Minden egyes szó egészen

más jelentéstartalommal bírhat más-más mondatokban. A mondat értelme viszont a bekezdés kontextusától függ. A bekezdés értelme a fejezetétől, a fejezet jelentése pedig a teljes szövegtől.

De mi az, ami kiragadja a dolgokat kontextusukból? Az egyéni kontextus. Azaz ahogyan a saját magad számára interpretárod a dolgokat, miközben például ilyeneket mondasz magadban: „Ez jó, az nem jó, ezt szeretem, azt nem szeretem.” Ez a *rāga* és a *dveṣa* – a ragaszkodás és az ellenszenv – ellentétpárja. Pont ez a dualitás jelenti az egyéni interpretáció „teremtő”, azaz lehúzó erejét. Ennek az az alapja, hogy a világot úgy értelmezed, hogy kiragadod a kontextusából: teljes valóság helyett csak a saját nézőpontodat látod. De láthattuk az imént, hogy ez vezet el a dolgok halálához. Bármilyen kiveszünk a kontextusából, meghal. Ahogyan a leszakított virág hal meg, ahogyan az élvezni próbált boldogság illan el...

Az életünk tragédiája tehát az, hogy úgy próbálunk élni, hogy kiragadunk valamit a teljes lelki valóságból, és a saját vágyaink szerint interpretáljuk. Ezért az első és legfontosabb feladatunk az, hogy tudjuk, mi a létezésünk célja (*prayojana*). Ahhoz pedig, hogy ezt a célt elérjük, a mindennapjaink részét képező gyakorlat útján kell járnunk.

Ahhoz pedig, hogy bármit is jól kövessünk, jól gyakoroljunk (*abhidheya*), már az elején tudnunk kell, hogy a dolgok értelme, az élet jelentése, illetve a saját életünk jelentősége csak a kontextusából (a teljes valósághoz fűződő viszonyából) érthető meg. Ezt a kontextust hívják szanszkritul *sambandhának*. Ahhoz, hogy minden dolgot a valóság fényében lássunk, az szükséges, hogy egy olyan felhatalmazott tanító magyarázza el nekünk a tudást, a kontextust, aki már látta a valóságot, aki látja a teljes képet. Śrīla Prabhupāda Isten küldötteként a teljes képet látta – s a teljes képet magyarázta el nekünk.



A teljes kontextust nem ismerők néha azzal a kritikával illetik Śrīla Prabhupādát, hogy nem megfelelően, és túlzottan a saját „felekezete” értelmezése szerint fordította és magyarázta a műveket. Amellett, hogy ezen kritikák gyakorlatilag mindegyikéről bebizonyosodott, hogy alaptalanok – lásd például Thomas J. Hopkins professzor vála-

szát Vekerdi József kritikáira –, tudományos igényességgel megvizsgálva azt is láthatjuk, hogy Śrīla Prabhupāda fordításai a szakma úgynevezett „átváltási műveleteknek” hívott elveinek kivétel nélkül megfelelnek.

De lássunk egy tipikus példát a fentiekre! Többen felhozzák, hogy Śrīla Prabhupāda miért fordítja a *buddhi-yogát bhakti-yogának*? Miért fordítja az „értelem” jógáját az „odaadás” jógájának? Kṛṣṇa a *Bhagavad-gītā*-ban a jóga több aspektusáról beszél. A *karma-yoga* a cselekvés jógája, a *dhyāna-yoga* a meditáció, a *jñāna-yoga* a tudás jógája, a *bhakti-yoga* az odaadásé. De hogyan kapcsolódnak ezek

egymáshoz? Az élet cselekvésből, tudásból és figyelemből, vagyis meditációból áll. (A meditáció tárgya az, amire a figyelmünket, az érzelmeinket, a vágyainkat irányítjuk.) A *bhakti-yogában* nagy szerepet kap, hogy ezeket milyen céllal végezzük. Erről beszél Kṛṣṇa a *Bhagavad-gītā*-ban. Érdekes összeszámolni: több mint húsz alkalommal mondja el

Kṛṣṇa más-más formában, de mindig ugyanazt – „végezd a kötelességedet” (*karma-yoga*), „tudásban elmerülve” (*jñāna-yoga*), „Rám gondolva” (*dhyāna-yoga*), „és mindezt Érttem tedd” (*bhakti-yoga*).

Nincs tehát többféle jóga, többféle vallás. Minden folyamat – és nemcsak a három jóga-folyamat, hanem a létezés minden aspektusa



„végezd a kötelességedet” (*karma-yoga*)
 „tudásban elmerülve” (*jñāna-yoga*)
 „Rám gondolva” (*dhyāna-yoga*)
 „és mindezt Értem tedd” (*bhakti-yoga*)

– egyetlen út Isten felé. A *bhakti* nem egy külön folyamat tehát, hanem maga a valódi élet – az a hozzáállás, amikor önzetlenül, Istent szolgálva alkalmazzuk a jóga három aspektusát. Megtanulunk ragaszkodásmentesen, valódi, isteni tudás szerint cselekedni, s ezt Istenre rögzített elmével *samādhiban*, a meditáció tökéletességében elmerülve tenni. És végül megtanuljuk azt is, hogy mindezt önzetlenül, Istenért műveljük. Amíg ez „gyakorlás alatt” van, amíg nem válik oly természetessé, mint egy anya számára a gyermeke szeretete, óvása és a róla való gondoskodás, addig *buddhi-yogának*, vagyis *sādhana-bhaktinak*

minősül. Amikor teljesen természetessé válik, a *samādhiból* kiemelkedik a valóság: az élet teljessége. Tehát a teljes folyamat a *bhakti*, de amíg csak gyakoroljuk, addig *sādhana-bhakti*, amikor pedig természetessé válik, mert a lélek és annak Istenhez fűződő kapcsolata teljesen felébred, akkor már *prema-bhaktinak* nevezzük. A *bhakti* ugyanis azt jelenti: szeretet. A szeretet pedig a valódi élet jellemzője. A *bhakti* a valódi élet... Śrīla Prabhupāda tehát Kṛṣṇát képviselve, a teljes képet látva, tökéletesen fordítja a *buddhi-yogát bhakti-yogának*...

Acyutānanda Dāsa

Meleg lábak, hideg fejek

Egy este Londonban, a Bhaktivedanta Manorban Śrīla Prabhupāda a szobájában ült tanítványai és néhány vendég társaságában. Volt köztük egy riporternő is, aki interjút akart készíteni Prabhupādával. A hűvös angol nyár ellenére a fiatal hölgy szűk miniszoknyát viselt. Az első pár kérdés után kiderült, hogy kételkedően, szinte cinikusan viszonyul a Hare Kṛṣṇa mozgalomhoz. Śrīla Prabhupāda, mint mindig, most is higgadtan és ügyesen válaszol-

gatott. A riporternő végül már egy kissé bosszúsán, kihívóan tette föl a jól ismert kérdést:

– Miért kopasz a fejetek?

Śrīla Prabhupāda nyomban visszavágott:

– És neked miért csupasz a lábad?

A riporternőnek elakadt a szava.

– Inkább legyen a láb meleg és a fej hideg! – mondta Śrīla Prabhupāda.

Erre mindenki jóízűen elnevette magát, a riporternőt is beleértve.

– A Kṛṣṇa-tudat filozófiáját csak hűvös fejvel lehet megérteni – tette hozzá Prabhupāda.

Ki a számár?

Prabhupāda sokszor mesélt történeteket tanítványainak Gopāla Bhanról, Kṛṣṇacandra király udvari bolondjáról, aki Bengálban bölcsességről és gyors észjárásáról volt híres. Prabhupāda azt mondta, hogy senki, még egy uralkodó sem lehet mindig komoly, mosolytalan. Mivel mindenkinek nagyon tisztelettudóan kell bánnia vele, szükség van valakire, akinek meg van engedve, hogy olykor megtréfálja a királyt. Ez a valaki az udvari bolond. Az udvari bolonddal a király is szabadon tréfálkozhat, amit

a főminiszterével már nem tehet meg, hiszen azzal minisztere tekintélyét csorbítaná.

Kṛṣṇacandra király minden alkalmat megragadott, hogy szellemi párviadalba bocsátkozzon tréfacsinálójával, Gopālával.

Egyszer, amikor Gopāla csatlakozott a király kíséretéhez, a király így szólt hozzá:

– Gopāla, hogy te mekkora számár vagy!

– Uram – felelte Gopāla –, kikérem magamnak! Én nem vagyok számár. Van némi különbség köztem és egy számár közt. – Azzal felmérte a saját maga és a király közti távolságot.

– Pontosan három méter.

TÖRTÉNETEK

RENDELJ MEG

A NEGYEDÉVENTE MEGJELENŐ
VISSZA ISTENHEZ MAGAZINT,
TÁJÉKOZDJ ELSŐ KÉZBŐL
A KRISNA-TUDATTAL KAPCSOLATOS
KÉRDÉSEKRŐL,
AKTUALITÁSOKRÓL!

<https://krisna.hu/vim-elofizetes/>



Az Úr Kṛṣṇa bevonul Dvārakāba



Ötezer évvel ezelőtt járunk az időben, Indiában, Naimiṣāranya szent erdejében. A bölcsek érdeklődve ülnek körül a legidősebb szentet, Sūta Gosvāmīt, hogy az élet értelméről és Isten dicsőségéről halljanak tőle. Arra is kíváncsiak, melyik a legtekintélyesebb vallás, és mi az a folyamat, amely által az ember biztosan megszabadulhat a földi lét kötelékeitől. Sūta Gosvāmī megköszöni a bölcsek kérdéseit, és hosszú válaszba kezd, az alapján, amit lelki tanítómesterétől, Śukadeva Gosvāmītól tanult.

ELSŐ ÉNEK, TIZENEGYEDIK FEJEZET

32. VERS

तमात्मजैर्दृष्टिभिरन्तरात्मना
दुरन्तभावाः परिरेभिरे पतिम् ।
निरुद्धमप्यास्रवदम्बु नेत्रयो-
र्विलज्जतीनां भृगुवर्य वैचा वात् ॥ ३२ ॥

*tam ātmajair dṛṣṭibhir antarātmānā
duranta-bhāvāḥ parirebhire patim
niruddham apy āsraṇāmbu netrāyor
vilajjatīnām bhṛgu-varya vaiklavāt*

tam – Őt (az Urat); *ātma-jaiḥ* – fiai által; *dṛṣṭibhiḥ* – a látványtól; *antara-ātmanā* – a szív legbenső részével; *duranta-bhāvāḥ* – felülmúlhatatlan eksztázis; *parirebhire* – megölelték; *patim* – férjet; *niruddham* – elcsuklik; *api* – ellenére; *āsraṇā* – könnyek; *ambu* – mint vízcspek; *netrāyoḥ* – a szemekből; *vilajjatīnām* – azoké, akik szemérmesek; *bhṛgu-varya* – ő, Bhṛguk vezére; *vaiklavāt* – véletlenül.

Felülmúlhatatlan eksztázisuk oly erős volt, hogy a szemérmes királynők először szívük legbensőbb részében ölelték meg az Urat. Aztán szemükkel ölelték át, majd fiaikat küldték Hozzá, hogy öleljék meg Őt [ami épp olyan, mintha személyesen ölelték volna meg]. Mégis, ő, Bhṛguk vezére, bár megpróbálták elfojtani érzéseiket, könnyeik akaratuk ellenére is hullottak.

MAGYARÁZAT: Bár női szemérmességük akadályt jelentett abban, hogy megöleljék szeretett férjüket, az Úr Śrī Kṛṣṇát, a királynők ezt mégis megtették azzal, hogy rápillantottak, szívük mélyébe fogadva és fiaikat küldve, hogy öleljék meg Őt. Tettük azonban bevégzetlen maradt, s minden igyekezetük ellenére, mellyel megpróbálták elfojtani sírásukat, könnyek gördültek le arcukon. Egy anya közvetve megöleli a férjét, ha fiát küldi, hogy ölelje meg őt, mert a fiú az anya testének részeként jön a világra. A fiú ölése nem pontosan a férj és a feleség ölése szexuális oldalról nézve, ám a szeretet szemszögéből tekintve megelégedettséget nyújt. A szemek ölése a szeretői kapcsolatban még hatásosabb, és így Śrīla Jīva Gosvāmī szerint semmi hiba nincsen e kölcsönös érzelmekben a férj és a feleség kapcsolatában.

33. VERS

यद्यप्यसौ पार्श्वगतो रहोगत-
स्तथापि तस्याङ्घ्रियुगं नवं नवम् ।
पदे पदे का विरमेत तत्पदा-
ब्रह्मणि यच्छ्रीर्न जहाति कर्हिचित् ॥ ३३ ॥

yadyapy asau pārśva-gato raho-gatas
tathāpi tasyāṅghri-yugam navam navam
pade pede kā virameta tat-padāc
calāpi yac chrīr na jahāti karhicit

yadi – bár; api – bizonyára; asau – Ő (az Úr Śrī Kṛṣṇa); pārśva-gataḥ – éppen mellette; rahaḥ-gataḥ – kizárólagosan egyedül; tathāpi – mégis; tasya – Ővé; āṅghri-yugam – az Úr lábai; navam navam – újabb és újabb; pede – lépés; pede – minden lépésnél; kā – ki; virameta – meg tud válni; tat-padāt – az Ő lábaitól; calāpi – mozgó; yat – akinek; śrīḥ – a szerencse istennője; na – soha; jahāti – elhagyja; karhicit – bármikor.

Noha az Úr Śrī Kṛṣṇa örökké mellettük állt, ugyanakkor kizárólagosan egyedül volt, úgy tűnt számukra, mintha lábai minden pillanatban megújulnának. A szerencse istennője, bár örökké nyugtalan s örökké vándorol, nem tudja elhagyni az Úr lábait. Hol van hát az a nő, aki le tudna mondani e lábakról, miután egyszer menedéket keresett náluk?

MAGYARÁZAT: A feltételekhez kötött élőlények mindig a szerencse istennőjének kegyét keresik, noha az ő természete az, hogy egyik helyről a másikra vándorol. Az anyagi világban senki sem lehet mindig szerencsés, bármilyen okos is. Oly sok hatalmas birodalom volt a világ különféle területein, oly sok hatalmas király uralkodott szerte a világon, s oly sok szerencsés ember élt, ám lassanként mindegyikük elpusztult. Ez az anyagi természet törvénye. A lelki természet azonban egészen más. A *Brahma-saṁhitā* szerint az Urat a szerencse istennőinek ezrei szolgálják, rendkívüli tisztelettel. Mindig együtt vannak az Úrral egy félreeső helyen. Az Úr társasága azonban egyre jobban és jobban lelkesíti őket, s így egy pillanatra sem tudják elhagyni Őt, bár természetüknél fogva nyughatatlanok és örökké vándorolnak. A lelki kapcsolat az Úrral olyannyira életet adó és lelkesítő, hogy senki sem tudja elhagyni társaságát, ha egyszer menedéket talált Nála.

Az élőlények eredeti helyzetükben női természettel rendelkeznek. Az Úr a férfi, vagyis az élvező, különféle

energiáinak megnyilvánulásai pedig mind női természetűek. A *Bhagavad-gītā* az élőlényeket *parā-prakṛtiként*, azaz felsőbbrendű energiaként írja le. Az anyagi elemek az *aparā-prakṛtihez*, vagyis az alacsonyabb rendű energiához tartoznak. Ezek az energiák mindig a működtető, vagyis az élvező elégedettségét szolgálják. A legfelsőbb élvező maga az Úr, ahogyan azt a *Bhagavad-gītā* (5.29) kijelenti. Ezért amikor az energiák közvetlenül az Úr szolgálatát végzik, a természetes szint keltik életre, így nincsen egyenlőtlenség az energia forrása és az energia kapcsolatában.

Azok az emberek, akik valamilyen szolgálatot végeznek, általában valamilyen posztra vágyakoznak a kormány, vagyis az állam legfelsőbb élvezőjének irányítása alatt. Az Úr a legfelsőbb élvezője mindennek az univerzumon belül és kívül egyaránt, ezért boldogságot jelent, ha az Ő szolgálatába állhatunk. Egyetlen élőlény sem kíván megszabadulni hivatásától, ha egyszer az Úr legfelsőbb irányítása alatt szolgál. Az emberi élet legtökéletesebb állapota az, ha az Úr legfelsőbb szolgálatában keressük elfoglaltságot. Ez igazán boldoggá teszi az embert, s nem kell a csapongó szerencseistenöt keresnünk, miközben az Úrral nincs kapcsolatunk.

34. VERS

एवं नृपाणां क्षितिभारजन्मना-
मक्षौहिणीभिः परिवृत्तेजसाम् ।
विधाय वैरं श्वसनो यथानलं

मिथो वधेनोपरतो निरायुधः ॥ ३४ ॥

evam nṛpāṇām kṣiti-bhāra-janmanām
akṣauhiṇībhiḥ parivṛtta-tejasām
vidhāya vairam śvasano yathānalam
mitho vadhenoparato nirāyudhaḥ

evam – így; nṛpāṇām – a királyoké vagy uralkodóké; kṣiti-bhāra – a föld terhe; janmanām – így született; akṣauhiṇībhiḥ – a lovasság, az elefántok, a harci szekerek és a gyalogság haderejével felvértezve; parivṛtta – ezek miatt felfuvalkodottá válva; tejasām – hősiesség; vidhāya – létrehozott; vairam – barátságtalanság; śvasanaḥ – a szél és a bambuszok kölcsönhatása; yathā – ahogyan van; analam – tűz; mithaḥ – egyik a másikkal; vadhena – megölve őket; uparataḥ – megkönnyebbült; nirāyudhaḥ – Általa, anélkül hogy részt vett volna e harcban.

Az Úr megbékélt, miután elpusztította azokat a királyokat, akik terhére voltak a földnek. Büszkék

voltak hadi erejükre, lovaikra, elefántjaikra, harci szekerekre, gyalogságukra. Az Úr maga nem vett részt a harcban, csupán ellenségeskedést teremtett a hatalmas uralkodók között, s azok egymás ellen fordultak. Olyan volt Ő, mint a szél, amely súrlódást okoz a bambuszok között, s így tüzet lobbant fel.

MAGYARÁZAT: Amint az előzőekben olvashatjuk, az élőlények nem tényleges élvezői azoknak a dolgoknak, amelyek Isten teremteseként nyilvánulnak meg. Az Úr a valódi birtokosa és élvezője mindennek, ami teremtésében megnyilvánul. Sajnos az élőlény az illúziókeltő energia befolyása alá kerülve, a természet kötőerőinek ösztönzésére *hamis élvezővé* válik. Az Istenné válás e valótlán érzésétől felfuvalkodva a megtevesztett élőlény számtalan tettel növeli anyagi erejét, s ezzel olyan nagy terheket ró a földre, hogy az a józan gondolkodásuk számára teljesen lakhatatlanná válik. Ezt a folyamatot *dharmasya-glāṇiṇhak*, az emberi energia helytelen használatának nevezik. Amikor az emberi energiát helytelenül alkalmazzák, a józanabb élőlényeket zavarja a kellemetlen helyzet, amelyet a bűnös vezetők idéztek elő, akik csupán terhet jelentenek a föld számára. Ekkor az Úr belső energiája által megjelenik, hogy megmentse az emberiség józanabb részét, s hogy csökkentse a terhet, amit a föld uralkodói okoznak a világ legkülönbözőbb részein. Az Úr nem részesíti kegyében egyik nemkívánatos uralkodót sem, hanem potenciális hatalmával ellenségeskedést szít közöttük, ahogyan a levegő gyújt tüzet az erdőben a bambuszok súrlódása révén. A tűz az erdőben magától lobbant fel a levegő hatására. Ugyanígy tör ki az ellenségeskedés a politikusok különféle csoportjai között az Úr láthatatlan terve szerint. Így a nemkívánatos uralkodók, akik roppant büszkék látszólagos hatalmukra és katonai erejükre, ideológiai nézeteltérések miatt kezdenek harcolni egymással, s ez megfosztja őket minden erejüktől. A világ történelmének tükrében megláthatjuk, hogy mindez az Úr tényleges akarata, és ez folytatódni fog mindaddig, amíg az élőlények vonzódnak nem kezdenek az Úr szolgálatához. A *Bhagavad-gītā* nagyon szemléletesen leírja ezt (BhG. 7.14). Kijelenti: „Az illúziókeltő energia az Én energiám, így az alárendelt élőlények nem tudják legyőzni az anyagi kötőerők hatalmát. Akik azonban menedéket keresnek Nálam [az Istenség Személyiségénél, Śrī Kṛṣṇánál], azok átkelhetnek az anyagi energia hatalmas óceánján.” Ez azt jelenti, hogy senki sem teremthet békét és jólétet a világban gyümölcsöző cselekedetekkel, spekuláció

filozófiával vagy ideológiával. Az egyetlen út az, ha meghódolunk a Legfelsőbb Úrnak, és így megszabadulunk a megtevesztő energia illúziójától.

Sajnos azok, akik csak pusztítanak, képtelenek meghódolni az Istenség Személyiségének. A legnagyobb ostobák ők; az emberi faj legalja. Tudásuk nincs, habár látszólag akadémikus műveltséggel rendelkeznek. Mindegyikük démonikusan gondolkodik, örökké szembeszállva az Úr legfelsőbb hatalmával. Akik túlságosan materialista gondolkodásúak, és mindig anyagi hatalomra és erőre vágnak, kétségtelenül a legnagyobb ostobák, mert nem ismerik az élő energiát, s mivel nem ismerik ezt a legfelsőbb lelki tudományt, az anyagi tudományba merülnek bele, amely az anyagi test halálával véget ér. Az emberi lények legaljához tartoznak, hiszen az emberi élet legfőképpen arra való, hogy visszaállítsuk elvesztett kapcsolatunkat az Úrral. Ők azonban nem használják ki ezt a lehetőséget, mert csupán az anyagi tettekkel törődnek. Szemernyi tudásuk sincs, hiszen még hosszú-hosszú ideig tartó spekuláció után sem tudnak eljutni odáig, hogy megismerjék az Istenség Személyiségét, minden dolog *summum-bonumát*. Mindannyian démonikusak, és szenvednek ennek következményeitől, ahogyan azt sok materialista hős, például Rāvana, Hiranyakaśipu, Kaṁsa és mások tették.

35. VERS

स एष नरलोकेऽस्मिन्नवतीर्णः स्वमायया ।
रेमे खीरनकूटस्थो भगवान् प्राकृतो यथा ॥ ३५ ॥

*sa eṣa nara-loke 'sminn avatīrṇaḥ sva-māyayā
reme strī-ratna-kūṭastho bhagavān prākṛto yathā*

saḥ – Ő (az Istenség Legfelsőbb Személyisége); *eṣaḥ* – mindezek; *nara-loke* – az emberi lények e bolygóján; *asmin* – ezen; *avatīrṇaḥ* – megjelent; *sva* – személyes, belső; *māyayā* – indokolatlan kegye által; *reme* – élvezte; *strī-ratna* – az a nő, aki méltó arra, hogy az Úr felesége legyen; *kūṭasthaḥ* – között; *bhagavān* – az Istenség Személyisége; *prākṛtaḥ* – anyagi; *yathā* – mintha lettek volna.

Az Istenség Legfelsőbb Személyisége, Śrī Kṛṣṇa, indokolatlan kegyéből megjelent ezen a bolygón belső energiája által, s úgy lelte örömét a hölgyek között, akik erre méltóak voltak, mintha anyagi tettekben merülne el.

MAGYARÁZAT: Az Úr megházasodott és családfenntartóként élt. Ez minden bizonnyal anyagi dolognak tűnik, de amikor megtudjuk, hogy tizenhatezer-száznyolc felesége volt, és mindegyik palotában *külön-külön élt mindegyikükkel*, az már semmiképpen sem lehet anyagi. Az Úr tehát, aki családfőként élt erre méltó feleségei között, sohasem világi, és ahogyan feleségeivel bánt, azt sem szabad anyagi szexuális kapcsolatnak tekinteni. Azok, akik az Úr feleségei lettek, egészen bizonyos, hogy nem közönséges asszonyok, hiszen az, hogy valaki az Urat nyerje el férjül, sok-sok millió élet *tapasyájának* (lemondásának) az eredménye. Amikor az Úr megjelenik a különféle *lokákon* (bolygókon) vagy épp ezen az emberek lakta bolygón, kinyilvánítja transzcendentális kedvteléseit, hogy vonzalmat ébresszen a feltételekhez kötött lelkekben, hogy örök szolgálói, barátai, szülei és kedvesei legyenek a transzcendentális világban, ahol az Úr örök, kölcsönös kapcsolatban áll szolgálival. A szolgálat torz formában jelen van az anyagi világban is, ám idővel mindig megszakad, szomorú tapasztalatot eredményezve. Az anyagi természet feltételeihez kötött, illúzióban élő élőlény tudatlansága miatt nem értheti meg, hogy itt az anyagi világban minden kapcsolata ideiglenes és mámmal teli. Az ilyen kapcsolatok nem segíthetnek az örök boldogság elérésében. Ha azonban ezt a kapcsolatot az Úrral hozzuk létre, akkor ezt az anyagi testet elhagyva a transzcendentális világba kerülünk, s örökké olyan kapcsolatban leszünk Vele, amilyenre vágyunk. Azok a nők, akik között az Úr férjként élt, nem az anyagi világhoz tartoznak, hanem transzcen-

dentális feleségekként örök kapcsolatban állnak Vele. Ezt a helyzetet az odaadó szolgálat tökéletességével érték el, s mindez lelki alkalmasságuknak köszönhető. Az Úr *param brahma*, az Istenség Legfelsőbb Személyisége. A feltételekhez kötött lélek mindenhol az örök boldogságot keresi – nemcsak ezen a földön, de más bolygókon is, szerte az univerzumban –, mert eredetileg, lelki szikraként bárhová utazhat Isten teremtésében. Ám mivel az anyagi kötőerők feltételekhez kötik, most úrrakétákkal próbál az űrben utazni. Célját azonban sohasem éri el. A gravitáció törvénye úgy köti őt, mint a börtönlakót a bilincsei. Más folyamatokkal eljuthat bárhová, de még ha a legfelsőbb bolygót éri el, akkor sem nyerheti el azt az örök boldogságot, amelyet életről életre keresett. Amikor azonban magához tér, a Brahman-boldogságot keresi, mert biztosan tudja, hogy a korlátlan boldogság, amelyet keres, sohasem érhető el az anyagi világban. Így tehát a Legfelsőbb Lény, Parabrahman, semmiképpen nem keres boldogságot itt, ahol boldogságának eredeti tartozékait sem lehet megtalálni. Ő nem személytelen. Ő az irányító és a Legfelsőbb Lény a számtalan élőlény között, ezért nem lehet személytelen. Ő éppen olyan, mint mi, s teljes mértékben rendelkezik az egyéni élőlény minden hajlamával. Pontosan úgy házasodik meg, ahogyan mi, az Ő házassága azonban nem világi, és nem kötik korlátokhoz azok a tapasztalatok, melyeket mi szerzünk feltételekhez kötött helyzetünkben. Feleségei ezért földi nőknek tűnnek, de valójában mindannyian transzcendentálisan felszabadult lelkek, a belső energia tökéletes megnyilvánulásai.



A MAGYARORSZÁGI KRISNA-TUDATÚ HÍVŐK KÖZÖSSÉGÉNEK FŐBB KÖZPONTJAI NYITVA ÁLLNAK AZ ÉRDEKLŐDŐK ELŐTT:

BUDAPESTI HARÉ KRISNA INDIAI OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS KÖZPONT

1039 Budapest, Lehel u. 15-17.
Tel.: +36 1 391-0435 (Recepció)
E-mail: lelepalotaja@krisna.hu
Web: www.lelepalotaja.hu

KRISNA-VÖLGY

Indiai Kulturális Központ és Biofarm
8699 Somogyvámos, Fő u. 38.
Tel.: +36 30 458-3373
E-mail: info@krisnavolgy.hu
Web: www.krisnavolgy.hu

HARÉ KRISNA KÖZPONT EGER

3300 Eger, Tűzoltó tér 5.
Tel.: +36 30 368-2610
+36 36 313-761
E-mail: eger@krisna.hu
Web: www.lepnikell.hu
Étterem: www.govindaeger.hu

HARÉ KRISNA KÖZPONT DEBRECEN

4028 Debrecen, Magyar u. 2.
Tel.: +36 30 686-3479
E-mail: info@govindadebrecen.hu
Étterem: www.govindadebrecen.hu

HARÉ KRISNA KÖZPONT SZOMBATHELY

9700 Szombathely, Szily János utca 12.
Kuru-śreṣṭha Dāsa, +36 30 256-8637
szombathely@krisna.hu
Étterem: szombathely@krisna.hu

KECSKEMÉT – Csujokné dr. Kósa Júlia;
kecskemet@krisna.hu

BUDAPEST GOVINDA KLUB

www.govindaklub.hu

... ➤ [f@govindaklub.hu](https://www.facebook.com/govindaklub)

PÉCS – Svāhā Devī Dāsi, pecs@krisna.hu

SZOLNOK – Mālīnī Devī Dāsi,
+36 30 836-4190; szolnok@krisna.hu

SZEGED – Grantha-rāja Dāsa,
+36 30 256-6362; szeged@krisna.hu



Krisna-völgy, Indiai Kulturális Központ és Biofarm

8699 Somogyvámos, Gauranga tér 1. Telefon: (30) 458-3373

info@krisnavolgy.hu, Csoportszervező: (30) 436-3900

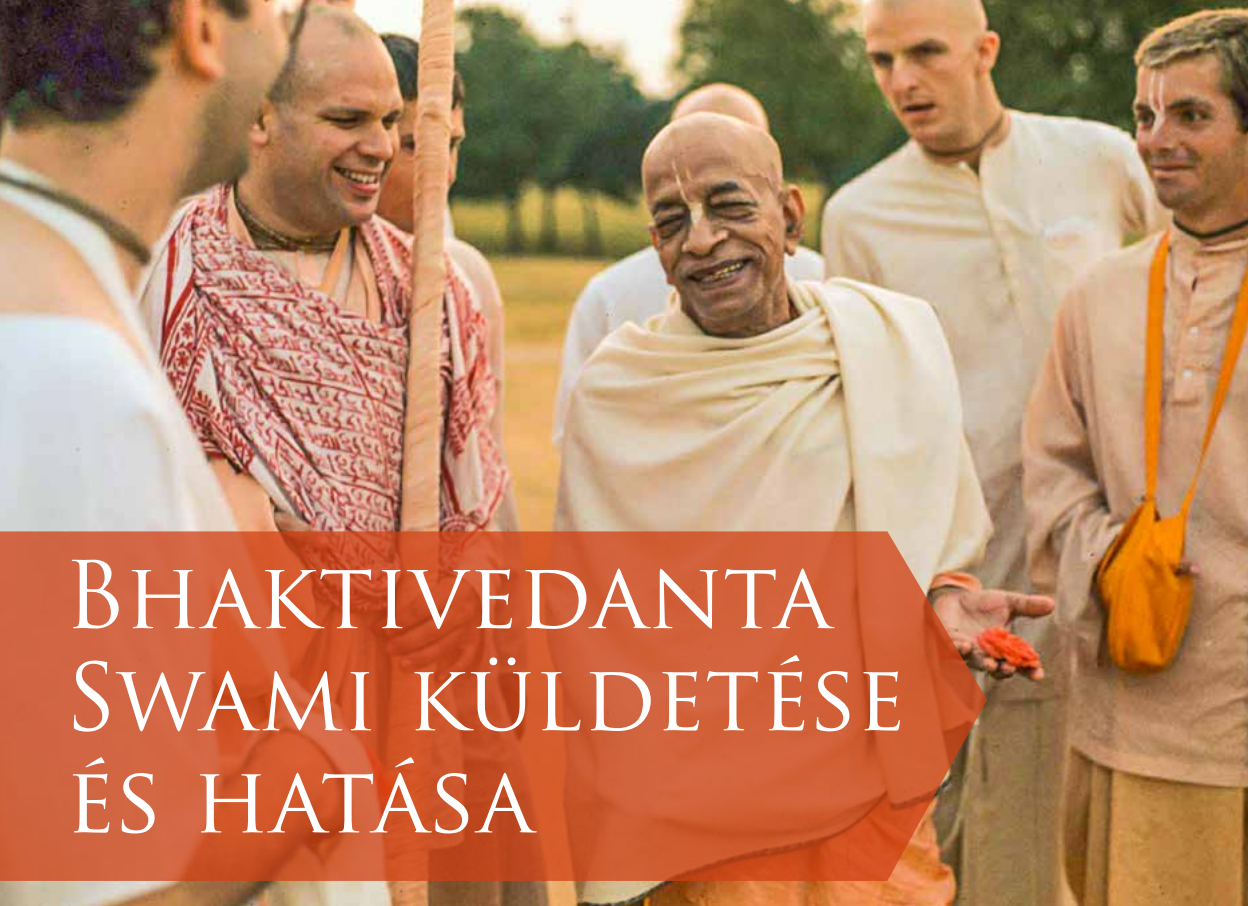
NYITVATARTÁS: kedd – vasárnap 10:00 – 17:00



További információ:

www.krisnavolgy.hu





BHAKTIVEDANTA SWAMI KÜLDETÉSE ÉS HATÁSA

2021-ben ünnepeltük A. C. Bhaktivedanta Swami Prabhupāda születésének 125. évfordulóját. A Kṛṣṇa-tudatú Hívők Nemzetközi Közösségének (ISKCON) alapító ācāryájaként Śrīla Prabhupāda kiemelkedő szerepet tölt be a Kṛṣṇa-hívők életében. Ám mivel élete során rendkívül fontos társadalmi szolgálatot végzett, személye és életműve az egész emberiség számára nagy jelentőséggel bír.

Prabhupāda életművének legfontosabb aspektusa a védikus irodalom fő műveinek angolra fordítása és tudományos igényű kommentálása volt. A *Bhagavad-gītā* úgy, ahogy van, a *Śrīmad-Bhāgavatam* és a *Caitanya-caritāmṛta* hiánypótló alkotások, melyek az élet végső céljáról, a lélek Istenhez fűződő örök kapcsolatáról, az egyetemes erkölcsről,

az erőszakmentességről tanítanak – mindazokról az örökérvényű lelki, emberi értékekről, melyekre deszakralizált, értékvesztett, zavarodott társadalmunknak mindennél nagyobb szüksége van. Bhaktivedanta Swami sokszor kifejezte, hogy modern világunkban az emberi társadalom valójában semmiben sem szenved hiányt, egy valamiben azonban nagyon – ez pedig az Isten-tudat. Azt tanította, hogy a modern emberiség megoldhatatlannak tűnő társadalmi problémái abban gyökereznek, hogy nem vagyunk tudatában a lelki önvalónknak, s elfordultunk Istentől. Ha az emberiség globálisan Isten-tudatra ébredne, ebből adódóan az univerzális elvekkel összhangban kezdene élni, s nehézségeinek jelentős része megoldódna. Emiatt fektetett Śrīla Prabhupāda oly nagy hangsúlyt a védikus irodalom, a lelki tudás terjesztésére.



A másik fő tevékenység, amely a nevéhez fűződik, a Hare Kṛṣṇa mantra éneklésének elterjesztése. Korunkban minden eddiginél több problémát jelentenek a pszichikai betegségek, a stressz, a személyiségzavarok, a depresszió. Śrīla Prabhupāda azt tanította, hogy a Hare Kṛṣṇa mantra rendszeres éneklésével és ismétlésével az ember megtisztíthatja tudatát, megszabadulhat a hamis éntudattól, s lelki békére tehet szert. Ez a mantra a gyógyszer az emberiség legfőbb betegségére. A mantrázás nem csak a lelki, pszichikai problémák tüneteit, de azok valódi gyökerét szünteti meg azáltal, hogy összekapcsolja a lelket önnön forrásával, illetve a boldogság eredeti forrásával: Istennel. Prabhupāda azonban nem csupán

egy vallás hittérítője volt. Mozgalmának harmadik fő tevékenységeként a szegény-élelmezést, az éhezés visszaszorítását jelölte meg. Előírta követői számára, hogy a templomaik 10 kilométeres körzetében ne legyenek éhezők. Mára az ISKCON a világ egyik legaktívabb és legdinamikusabban fejlődő szegényélelmező közössége, mely hazánkban évente több mint 650.000 tál megszentelt étel kiosztásával járul hozzá a nélkülözők jóllétéhez. A fent említett tevékenységek mellett azonban Śrīla Prabhupāda aktív társadalmi reformer is volt. Olyan jövőbe mutató impulzusokat adott korának, amelyekkel csak napjainkban kibontakozó folyamatokat indított el. Jóval a korát megelőzve, Śrīla Prabhupāda





volt például az első környezetvédő! Noha a zöld mozgalmak csupán a 80-as években kezdték el bontogatni szárnyaikat, Śrīla Prabhupāda, amikor Amerikába érkezve szembesült a modern ember környezetromboló életmódjával, határozottan szót emelt ez ellen. Fenntartható, *zero waste* életmódról prédikált hallgatóságának, s követőivel egy tucat önellátó ökofarm-közösséget hozott létre, melyek közül több ma is működik.

Egy másik példa társadalomújító tevékenységére az állatvédelem. Ő volt a modern világ talán első állatjogi aktivistája. Hangsúlyozta, hogy az állatoknak is ugyanolyan joga van az élethez, és hogy az emberiségnek fel kell hagynia a kiszolgáltatott, szegény állatokkal szembeni kegyetlenkedéssel. A vágóhidakat a haláltáborokhoz hasonlította, és rámutatott, hogy az emberek közötti háborúskodás és kegyetlenség mindaddig nem fog megszűnni, amíg az állatok iránti könyörület fel nem ébred bennünk. Láthatjuk, hogy napjainkban számos állatvédő szervezet működik, s egyre-másra jelennek meg a vegetáriánus és vegán mozgalmak. A fejlett országokban egyre nő az erőszakmentes táplálkozást követők száma. Mindez nagymértékben Śrīla Prabhupāda kezdeményezéseinek köszönhető.

A tudományos világra gyakorolt hatása is rendkívül jelentős. Maga is természettudós – vegyész – lévén nagy hangsúlyt fektetett arra, hogy megértesse a világgal: a tudomány és a vallás nem egymásnak ellentmondó területei az emberi kultúrának. Hangsúlyozta, hogy a tudomány őszinte művelőinek éppen az lenne a feladata, hogy tudományos eszközökkel támasszák alá Isten létét. Ő maga igen határozottan vette fel a kesztyűt a tuda-



mány nevében zajló ateista propagandával szemben. Kérlelhetetlen logikával érvelt a világ teremtettsége mellett, rámutatott az evolúcióelmélet tudománytalanságára, s az élet anyagból való kialakulásának képtelenségére. Napjainkra azt láthatjuk, hogy a tudományos világban egyre nő azon tudósok száma, akik szintén elhatárolódnak a dogmatikus naturalizmustól és materializmustól. Az Értelmes Tervezettség tudományos mozgalma például több ezer doktori fokozattal rendelkező kutatót foglal magában, akik elutasítják a darwinizmust, az univerzum keletkezésének naturalista elképzelését, valamint az élet véletlenszerű kialakulását, s egy természetfeletti forrásra irányítják a figyelmet. Tudtukkal, vagy a nélkül, ők is Prabhupāda munkásságának jelenkori továbbvivői. A fentebb leírtak csupán néhány példával szolgálnak arra a felmérhetetlen hatásra, amit Śrīla Prabhupāda gyakorolt a világra. Munkásságával és fáradhatatlan világjobbító tevékenységével páratlan szolgálatot végzett az emberiségnek. Tisztelettel arra szeretnénk invitálni a kedves olvasót, hogy ismerje meg Śrīla Prabhupāda műveit, tanításait, és hasznosítsa élete során azokat az értékeket, amelyeket ezek közül a maga számára hasznosnak talál.

Mohana Dāsa

Govinda

- KLUB -

A GOVINDA KLUB EGY ŐSZINTE KÖZÖSSÉGI KEZDEMÉNYEZÉS ARRA, HOGY HOGYAN TUDUNK MATERIALISTA, ÉRZÉKEKNEK ÉLŐ, ÉNKÖZPONTÚ, ELLENTÉTEKKEL TELI KORSZAKUNKBAN A VILÁG JELENSÉGEIRE JÓZANUL REAGÁLNI, ÉS JÓZANDOK MARADNI. NEMCSAK TANÍT, HANEM JÓ TULAJDONSÁGOK ÉS JÓ SZOKÁSOK KIALAKÍTÁSÁRA IS ÖSZTÖNÖZ.

AKTUÁLIS PROGRAMJAINKAT MEGTALÁLOD EZEKEN AZ ELÉRHETŐSÉGEKEN:

WWW.GOVINDAKLUB.HU

 /GOVINDAKLUB



Látogass el
a www.krisna.hu
oldalunkra!

- hírek, hasznos információk
- filozófia és bölcsességek
- indiai receptek és asztrológia
- bepillantás a Krisna-hívők szokásaiba
- tudományos tevékenységeink



Iratkozz fel kéthetente megjelenő hírlevelünkre!
Értesülj első kézből tanfolyamainkról, előadásainkról, rendezvényeinkről, ételosztásainkról.
www.krisna.hu/feliratkozas

KRISNA-VÖLGY WEBÁRUHÁZ



Krisna
völgy 

Krisna-völgy ökológiai gazdaságának termékei

- könyvek
- meditációs kellékek, zenék
- mézek, lisztek, krémek, szappanok
- konyhai eszközök
- és sok minden más...

www.bolt.krisnavolgy.hu





MIRE SZOLGÁL A TUDOMÁNY?

*Srīla Prabhupāda a védikus tudás nevében
bátran rámutatott a modern természettu-
domány megtévesztő kijelentéseire*

Többet használ, vagy többet árt vajon a tudomány a világnak? A találmányoknak örülünk, a tudomány által előidézett iparosodás egyes következményeitől viszont viszolygunk. Vajon hogyan látta a modern tudomány hatásait Srīla Prabhupāda, a védikus bölcsesség modern kori képviselője?

A TUDOMÁNY ÁLDÁSAI ÉS ÁTKAI

Prabhupāda egyrészt úgy nyilatkozott, nincs baj a tudománnyal addig, amíg praktikus célokat szolgál. Azt azonban helytelenítette,

ha a tudomány fejlődésének csak az az eredménye, hogy egyre több terméket gyártanak az érzékek kielégítése érdekében, ami nem vezet valódi lelki boldogsághoz. A tudósok ezzel csak növelik mesterséges szükségleteinket, de nem oldják meg az élet valódi problémáit. A valódi probléma ugyanis a születés és a halál körforgása, amiből csak Isten odaadó szolgálatával lehet kikeveredni.

NEM TUDOMÁNY, VILÁGNÉZET!

Srīla Prabhupāda határozottan fellépett azokkal az elképzelésekkel szemben, ame-



lyeket ugyan a tudomány nevében hangoztatnak, valójában nem mások, mint naturalista-materialista hittételek. Elutasította azt a nézetet, hogy a világegyetem egy véletlen, tudattalan robbanás hatására jött volna létre – hiszen a *Bhagavad-gītā* örök tanítása szerint a világmindenség Isten anyagi energiájának kiáradása, amelyet a Legfelsőbb Személy mindig a felügyelete alatt tart.

A védikus tudás küldöttként Prabhupāda azt sem látta tartható álláspontnak, hogy az élet anyagból jött volna létre. Sokszor felhívta rá a figyelmet, hogy a világi tudomány fejlettsége ellenére senki nem képes létrehozni még egy fűszálat

vagy egy tojást sem. Az élet nem anyagi, az anyagi testeknek ugyanis lelki szikrák adnak életet, amelyek szintén Isten lényéből származnak.

**„A művelt tudósok
sajnos nem törekszenek
arra, hogy megértsék
az élet szikráját, a lelket, ami
a legfontosabb téma”**

– állapította meg a lelki tanító.

Elutasította Prabhupāda azt a felfogást is, hogy a növény- és állatfajok pusztán véletlen változások és kiválogatódás eredmé-

nyeként alakultak volna ki. Az élet formáit valójában a Legfelsőbb, Szuperintelligens Lény gondolta ki és alkotta meg egy terem-tési folyamat révén, amelyet a védikus irodalom részletesen ismertet. Amikor az értelemtagadó tudomány ki akarja hagyni a Teremtőt a teremtésből, a lehető legrosz-szabb szolgálatot teszi az emberiségnek. A hamis tudományos elméletek megtevesztik a nagyközönséget, és azt a látszatot kel-tik, hogy a tudomány képes mindennek az eredetét anyagi okokkal megmagyarázni – ez azonban messze áll az igazságtól. A téves gondolatok gátolják az emberek lelki érdek-lődését, és további ártalmas következmé-nyekkel járnak.

„Mivel a tudósok egy helytelen teóriára alapoznak – fejt ki Prabhupāda –, minden számításuk téves, az emberek pedig szenvednek emiatt. Itt van az ostoba darwini elmélet. Annyi minden alapszik ezen a buta elméleten, az élet helytelen felfogásán.”

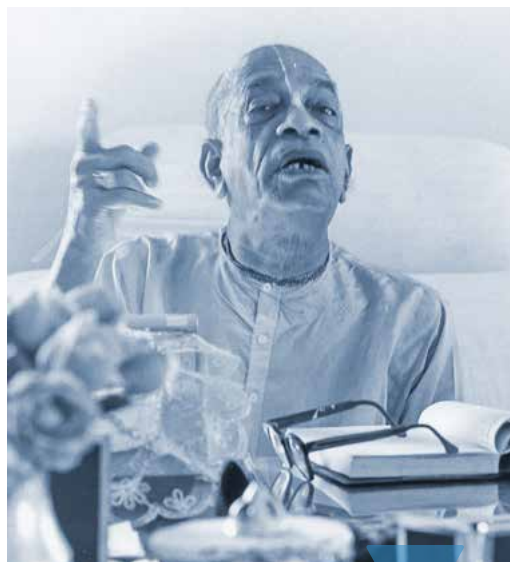
KUTYAHARAPÁST SZŐRÉVEL

Śrīla Prabhupāda nem olyan ember volt, aki szó nélkül hagyja, ha tudatlansággal talál-kozik. Az általa fordított könyvek magyará-zataiban és a beszélgetései során sokszor felhívta a figyelmet a téves elméletek meg-alapozatlanságára. Tudományosan kép-zett tanítványait pedig arra kérte, hogy ne csak a szentírásokból idézzék Kṛṣṇa szavait, hanem a modern tudomány nyelvezetével és gondolkodásmódjával is mutassanak rá

a materialista elképzelések hiányosságaira. Így fogalmazott:

„Az a dolgunk, hogy megalapozzuk az elméletünket.”

Azt kérte a követőitől, hogy intézzenek kihívást az anyagba ragadt gondolatokkal és gondolkodókkal szemben, és győzzék le a téves elméleteket. Ennek érdekében Śrīla Prabhupāda 1974-ben még egy külön tudo-mányos intézményt is életre hívott „Bhak-tivedanta Intézet” néven.



PRABHUPĀDA SZELLEMISSÉGÉNEK KISUGÁRZÁSA

Bhaktivedanta Intézetek ma is működnek a világ több pontján, beteljesítve alapító-juk szándékát: tudományos módon érvel-nek a naturalista hipotézisekkel szemben. De más, nyitott gondolkodású tudósok is hozzájárulnak ehhez a tudományos para-



„A tudományt, a filozófiát, a fizikát, a kémiát, a pszichológiát és a tudomány minden más ágát kizárólag és teljes mértékben az Úr szolgálataiba kell állítani. A nagy tudósoknak arra kellene törekedniük, hogy tudományos alapon bebizonyítsák az Úr létezését. A fejlett tudás helyes felhasználása az Úr dicsőségének megszilárdítása, s ez a valódi lényeg.”

digmaváltáshoz. A halálközeli élmények terén alapos kutatómunkát végző tudósok többek között rávilágítottak arra, hogy a tudatunk képes elhagyni a testünket: vagyis valójában nem anyagi, hanem örök, szellemi lények vagyunk. Továbbá gyermekek előző életből származó emlékeit vizsgáló pszichiáterek bebizonyították, hogy igenis léteztünk már korábbi életeink során, vagyis a reinkarnáció: valóság. Számos tudós pedig napjainkban már azt hirdeti, hogy az élő szervezetek összetettsége a természet háttérben működő, intelligens tervezőre utal.

Jó úton vagyunk tehát afelé, hogy beteljesüljön Śrīla Prabhupāda kívánsága: „A tudomány egy helytelen teórián alapul, az emberek pedig szenvednek emiatt. Amikor az összes hibás modern tudományos teóriát kijavítják, az emberek boldogok lesznek.”

A VALÓDI TUDOMÁNY KÖZELEBB VISZ A MEGVILÁGOSODÁSHOZ

A természettudományok elfogulatlan gyakorlata nemhogy nem cáfolja, hanem egyenesen támogatja a védikus írások számos isteni tanítását. Ha pedig valaki közvetlenül tanulmányozza ezeket az írásokat, rengeteg más fontos dolgot is megérthet. Például azt, hogy ezen a materiális világon túl létezik egy másik – egy transzcendentális – valóság. Ott lakik Kṛṣṇa, Isten, a legtökéletesebb Lény, minden más létezőnek a forrása. Mi pedig mindannyian az anyagi világba csöppent, örök lelkek vagyunk, akik testből testbe vándorlunk – mindaddig, míg lelki tudatunkra nem ébredünk, és el nem indulunk haza, az Isten felé vezető úton.

Īśvara Kṛṣṇa Dāsa

EGY JÓSLAT BETELJESEDETT

Az 1966-os év az egész világ lelki fejlődése számára történelmi eseményt hozott: a Krisna-tudatú Hívők Nemzetközi Közössége megalapításával A. C. Bhaktivedanta Swami elindította azt a folyamatot, amely egy ötszáz évvel korábbi jóslat beteljesedése lett. Az Úr Caitanya Mahāprabhu, Kṛṣṇa 15. században megjelent inkarnációja ugyanis megjósolta, hogy a Hare Kṛṣṇa mahā-mantrát az egész világon, minden faluban és városban énekelni fogják majd. Ez a jóslat mára már ténnyé vált, de hogyan látja ezt egy kívülálló, aki azonban számos Krisna-hívőnél is többet tud a mozgalom magyarországi történetéről?

Caitanya dāsa barátommal dr. Farkas Judittal, a Pécsi Tudományegyetem docensével, a Néprajz–Kulturális Antropológia Tanszék helyettes vezetőjével készítettünk interjút. Először arról kezdtük, hogyan ismerkedett meg a krisnásokkal, s hogyan látja a Krisna-tudat helyét, szerepét a mai Magyarországon.

Dr. Farkas Judit: Egész ifjú koromtól érdekeltek az alternatív gondolkodásmódok. Ebben sokat jelentett, hogy a bajai könyvtárban – ami zsinagóga volt régen, most gyönyörű könyvtárként működik – időnként tartottak előadásokat teozófusok és egyéb előadók.

Teozófusok fordították le egyébként először a *Bhagavad-gītā* egyes részeit magyarra. Amikor a pécsi néprajz tanszékre kerültem, ott Kisbán Eszter tanárnő hatására elkezdtem a magyarországi vegetáriánus mozgalmakat kutatni – ez volt az egyik irányvonal, ami a krisnások felé vitt. A másik pedig személyes ok, ugyanis én nagyon súlyos gombaallergiás vagyok. És akkor ebből a kettőből mi adódik? Hát az, hogy az ember elmegy a krisnások étrendjét kutatni.

Riporter: Ez melyik évben volt?

FJ: A kilencvenes évek végén, 1997 körül. Egyrészt ez a kutatás is a krisnások felé vitt, tehát Kisbán Eszter motivációjára elkezdtem ebbe az irányba indulni – táplálkozás-kutatás, vega mozgalmak stb. –, másrészt pedig, mint minden fiatal annak idején, én is jártam a Sziget-fesztiválra. Ott ugye a kilencvenes években egyáltalán nem voltak vega sátrak, és hát pénzünk sem volt. Így megint csak kétféle motivációm volt ott is: minél olcsóbban enni, és vega ételt enni. Ilyenből pont volt egyetlenegy az egész Szigeten, tehát újra a Krisna-hívőknél találtam magam. Aztán egy vallástudományi szemináriumon, itt a tanszékemen, mindenki választhatott egy vallást, hogy beszéljen róla, s én a Krisna-hívőkről tartottam előadást: arra az irodalomra alapozva, amit akkor, 1997–98-ban össze lehetett szedni.



Dr. Farkas Judit
látogatása Krisna-völgyben

R: 1997-ben épphogy túl voltunk a szektabotrányon. Megnyertük a pereket, s többé már nem sulykolták az újságokban, hogy mi egy gonosz szekta vagyunk... Ez idő tájt voltak a nagy fesztiválok is. Az első a Petőfi Csarnokban volt 1991-ben, a következő pedig a Sportcsarnokban 1992 őszén.

FJ: Azon már ott voltam! Ezután jött Vargyas Gábornál egy vallástudományi szeminárium, és mindenki választott egy nagy vallást, s gondoltam, hogy hát akkor írok a krisnásokról valamit. Elmondtam a referátumot, mire Vargyas Gábor megkérdezte, hogy oké, értem, ezek meg ezek a vallási tételek, a tanítások, illetve a mozgalom története, de milyenek a hétköznapiak? Erre azt válaszoltam, hogy nem tudom, mert arról nem találtam semmilyen munkát. Erre ő, hogy oké, meg is van a szakdolgozati téma! Irány a terep! Így lett ebből szakdolgozat, kettő is, mert aztán a nyelvészeti szakdolgozatomat is ebből írtam, sőt a doktori disszertációm is, amiből aztán lett egy könyv is, az *Ardzsuna dilemmája*.



Dr. Farkas Judit és hallgatói a Krisna-völgyi étteremben tartott megbeszélésen

Kis pénzű egyetemistaként nem nagyon tudtam utazgatni, a pécsi közösség pedig akkortájt kezdett el Braja prabhu kezei alatt nagyon beindulni, úgyhogy ez a könyv alapvetően arról szól, hogy egy adott közösség, konkrétan a pécsi, hogyan működik. Mentem velük mindenhova. Azt tudom, hogy 1997-ben voltam először Krisna-völgyben egy Govardhana-pűjān.

R: Milyen a krisnások társadalmi elfogadottsága egy kívülálló szemével?

FJ: Azt gondolom, hogy különösen a kilencvenes évekhez képest sokkal elfogadottab-

bak. Nagyon remélem, hogy nem csak azért, mert vannak mások, új bűnbakok, akiket lehet utálni.

Másfelől viszont azt is látom, hogy amikor voltak ezek a nagyon komoly problémák, a magyar krisnás egyház nagyon jól reagált. Egyrészt volt már tapasztalatuk, hiszen Nyugat-Európában és az Egyesült Államokban már több hullámban átélték ezeket a támadásokat. Volt már tehát eszköztár, tapasztalat, amikre lehetett alapozni, és ezt szerintem nagyon jól kiaknáztta a magyar egyház is. Akkoriban jött létre a kommunikációs osztály is.

Szintén jó lépés volt, hogy egy kicsit visszavettek a bhakták az utcai prédikálásból, annyira, hogy működjön is, de ne tűnjön erőszakosnak. És elindult Krisna-völgy, ami szerintem fordulópont volt ebben a történetben. Az, hogy megnyitották ajtajukat a templomok is a nyilvánosság előtt – „Gyertek, nézzétek meg, mit csinálunk mi ott a templomban!” –, és hogy Krisna-völgy is megnyílt a külvilág előtt, ráadásul úgy, olyan helyen, hogy ott még semmi nem volt előtte. Ez a nyitottság szerintem nagyon-nagyon sokat segített a Krisna-hívők elfogadtatásában.

Krisna-völgyet én még azért is tartom rendkívül fontosnak, mert ott van többféle dolog, amihez lehet kapcsolódni. Tehát ha valakit a vallás érdekel, a hinduizmus egy fontos fogódzó, ha valakit az építészet érdekel, az megint egy új terület, ha valakit az ökológiai gazdálkodás, az már a harmadik, aztán India mint egzotikum megint egy fontos kapcsolódási pont. Spiritualitás, indiai kultúra, ökológiai kultúra – nagyon sokfelől tud bevonzani embereket, és bátran oda mehet olyan valaki is, akit egyál-

talán nem érdekel sem a hinduizmus, sem a spiritualitás, hanem mondjuk egyszerűen a paradicsomok érdeklik, az ökológia meg az arborétum. Tehát sokféle módon lehet kapcsolódni, és számos olyan tudást, fontos ismeretanyagot is kínál Krisna-völgy, melynek mentén ugyan nem kötelező Krisna-hívővé válni, de haza lehet vinni, meg lehet szívlelni: ilyen a vegetarianizmus, a fazekasság, a szövés, a fonás, az ájurvédikus konyha, a metszés, és még sorolhatnám. Mind-mind olyan tudás, hétköznapi ismeretanyag tehát, amit haza tud vinni a saját életébe az ember. Mindig lesz valaki, aki azt mondja, hogy mit keres itt ez a magyar kultúrában, miért kell az utcán kéregetni, miért kell nagy templomot építeni. Ilyenek mindig lesznek, de nem ez a fő tendencia.

R: Krisna-völgy valójában egy kísérlet, hogy miként tud létezni most, itt a 21. században egy kis közösség, melynek tagjai szoros közelségben élnek együtt. Igencsak emlékeztet tehát egy archaikusabb faluközösségre az, ami ott történik, vagy ahogy ott élünk. Mennyire tudtál belelátni mindebbe, mennyire sikeres szerinted, amit ott csinálnak? Milyen kihívások vannak, amiket szerinted nem tudtak megoldani? Mi a véleményed, van-e létjogosultsága a 21. században egy ilyen zárt faluközösségnek, csupa olyan emberrel, akik a földet akarják kapirgálni, önfenntartó módon együtt élni? Hogy látod: Krisna-völgy mutat-e olyan jeleket, hogy sikerrel jár majd ezen az úton?

FJ: Az, hogy van-e létjogosultsága, arra nagyon gyorsan rá tudom vágni, hogy igen. Jelenleg ököfalvakkal foglalkozom, és látom,

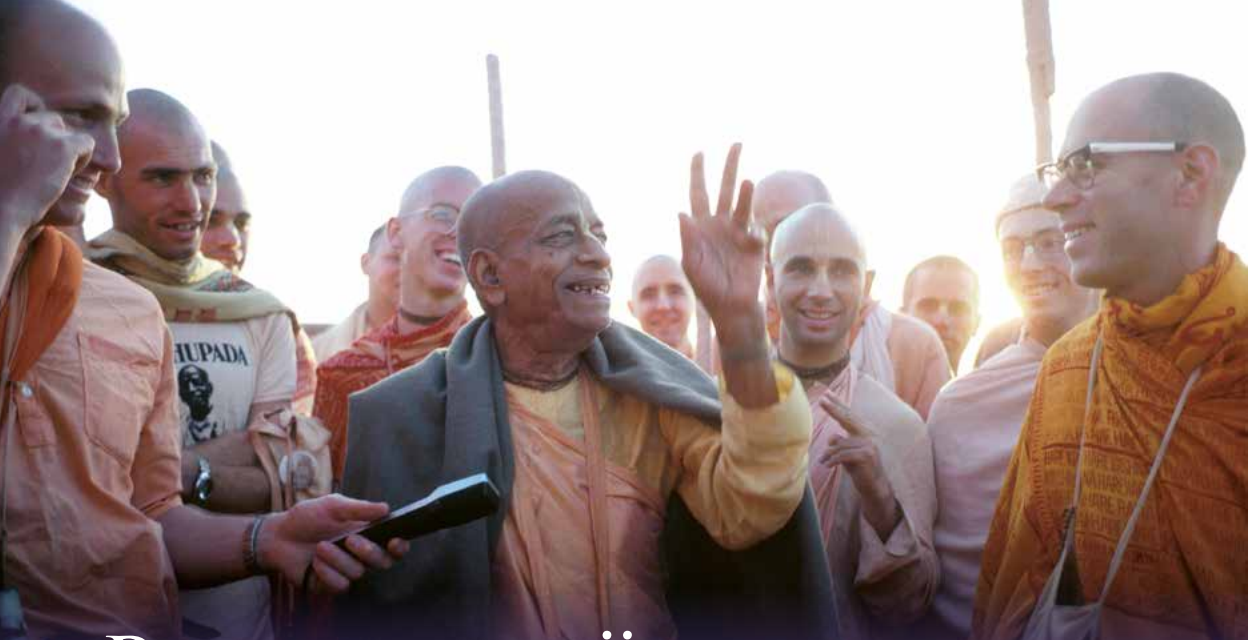


hogy nemcsak Krisna-völgy van, hanem nagyon sok más közösség is, ráadásul a mostani krízishelyzetnek, a covidnak, a klímaváltozásnak köszönhetően egyre több ilyen jön létre. Úgy gondolom, hogy mindenféleképpen van létjogosultsága, s én azt is gondolom, hogy Krisna-völgy azért tud ilyen régóta és ilyen módon jól működni, mert egy csomó racionalitás van benne. Olyasmikre gondolok például, hogy jó, előrelátó vezetői vannak. Szerintem a Krisna-völgyi vezetők időben felmérték, hogy az nem elég, hogy „most hú, de szuperül megy minden!”, hanem: „Mi lesz, hogyha a gyerekeink itt akarnak maradni? Ők hol fognak lakni, mekkora terület kell ahhoz, hogy ökológiai módon őket is ellássa majd? Mi legyen a nyugdíjasokkal, a betegekkel?” Tehát a kortárs közösségeknek, az ilyen típusú közösségeknek gyakran az a problémája, hogy a jelenben élnek, lelke-

sek, erősek, az „igen, csináljuk!” lendülete hajtja őket, de nem biztos, hogy elgondolják, mi lesz majd, ha 70 évesek lesznek, és nem lesznek olyan fizikai erőben, mint most, vagy mi lesz majd, amikor gyerekek születnek, akiknek kell majd iskola meg szakma, s ha aztán ők is vissza akarnak jönni a közösségbe, akkor kell majd nekik ház, kert, és így tovább. Tehát ez a fajta előre készülés és előre tervezés szerintem nagyon fontos.

R: Köszönjük szépen a beszélgetést.

Madhupati Dāsa



BOLDOG ÖREGKOR

– ÖRÖK ÍGÉRET VAGY VALÓSÁG?

Ahogy az ember érik, vagy amint látja maga előtt, ahogy mások idősödnek, bizony elgondolkodik azon, vajon mi adhat valódi jelentőséget az életünkben történt eseményeknek, vagy magának az emberi életnek. Hogy az mitől lesz valóban sikeres és jelentőségteljes. S hogy létezik-e valódi boldogság, ami- ben oly sok időn át mélyen hiszünk, mégis folyvást kicsúszni látszik a kezeink közül. Agatha Christie mesterien ragadta meg ennek a lényegét, amikor így írt:

– A boldogság apró dolgokból áll, mint ahogy a nyaklánc kis gyöngyökből áll össze.

– A te életed is ilyen volt, nagymama?

– Többnyire. De most, hogy öreg vagyok, s leginkább magányosan ücsörgök, a látásom homályos, nehezen járok – most már tudom, hogy van benső élet, és van élet nélkülünk is. De

túl öreg vagyok ahhoz, hogy megtanuljak ennek szellemében élni.

Śrīla Prabhupāda egy boldog ember lehetett. Megérhette azt, ahogy beteljesült a misszió, amivel példás mestere megbízta, amire az életét feltette, amiért annyi áldozatot hozott, és amibe minden energiáját fektette. Apró dolgokból, kis gyöngyökből rakta össze a láncot, és ez a lánc most milliók kapaszkodója az életben. Boldog ember lehetett, mert tudott olyan szellemben élni, amiben az író nagyamamája nem – mégpedig úgy, a benső élet értékeit a középpontba tudta helyezni, sőt, mindezt sok ezer embernek át is tudta adni élete során. Arról nem is beszélve, hogy eltávozását követően a könyvei által is folyamatosan tanítja és segíti az emberiséget. Megtanítja nekünk, hogyan hozzunk helyes döntéseket az életünkben. Az elmúlt több mint ötven év alatt közel 80

ezer Krisna-hívő fogadott el lelki avatást a közösségben, azaz kötelezte el magát eltökélten a szabályozott élet és a rendszeres lelki gyakorlatok mellett.

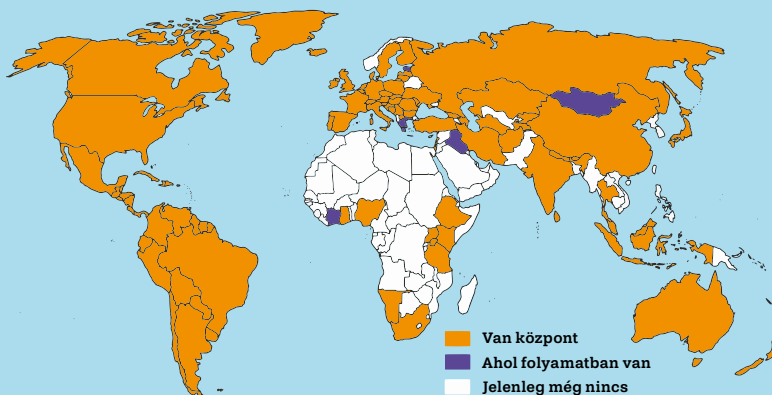
Ő maga 108 templomot alapított élete során, és tanítványai, akik eltávózása után tovább éltetik kezdeményezéseit, azóta ötszáznál is több új templomot építettek és avattak be a világ összesen száz országában. Követőiből olyan nemzetközi közösséget kovácsolt a Föld körül, mely méltán viselhetné akár az Egyesült Nemzetek Szövetsége elnevezést, hisz borszíntől, származástól, nemi orientációtól függetlenül bárkit befogad, aki őszintén elkötelezi magát az Úr mellett. Mi sem jobb példája ennek, mint az ukrán menekültek megsegítése során mutatott világszintű összefogás, hogy testvéreinket a lehető legtöbb módon támogassuk e vészterhes időkben.

Az a 65 ökofalu-kezdeményezés a világon, mint amilyen Krisna-völgy is, az ő inspirációjára kelt életre. E farmközösségek a fenntartható életmód kísérletei, melyek a végtelennek hitt ipari fejlődés kényszerspályájára került emberiség számára a természetközeli élet talán egyetlen lehetséges alternatíváját kínálják.

De ide sorolhatnánk még a vegetáriánus étteremláncot, a rászorulóknak jólétéért munkálkodó ételosztó missziót, a lelki alapú oktatási intézményeket, amelyek szintén az ő életművét gyarapítják, s melyekről e kiadvány egyéb oldalain bővebben tájékozódhat a kedves Olvasó.

Śrīla Prabhupāda munkásságának köszönheti számtalan ember azt, hogy idős korára nem fog egymagában ücsörögni, már csak a múlton töprengve, életcél, kapaszkodó és inspiráló társaság híján. Hogy az életünk utolsó éveit nem azzal fogunk tölteni, hogy ráébredve az élet könnyörtelen való-

Országok, ahol ISKCON központ található



- ▶ 50 év alatt 80 ezer avatott hívő
- ▶ 100 ország, 650 templom
- ▶ Könyvek 87 nyelven
- ▶ 110 vegetáriánus étterem
- ▶ 2 másodpercenként egy tál étel a rászorulóknak
- ▶ 65 ökofalu
- ▶ 54 iskola

ságára afelett sajnálkozunk, hogy miért is nem léptünk előbb, és milyen kár, hogy már nem tudjuk újra kezdeni. A boldog élet kulcsa ugyanis itt van a kezünkben, megkaptuk, és örömmel kínáljuk másoknak is.

Gāndharvikā-prema Dāsī

A JÓGA LÉTRÁJA

A BHAGAVAD-GĪTĀ ÚGY, AHOGY VAN ALAPJÁN



A jógaštúdiók világszerte szinte havonta új névvel hirdetik foglalkozásaikat. Aki el szeretné kezdeni a folyamatot, sokszor zavarba esik, hiszen nem tudja, mi fog történni, azaz milyen gyakorlat, *sādhana* várja az órán, s azt sem, mi lesz az elérendő cél, a *sādhya*.

A jóga valódi jelentése a *Bhagavad-gītā* úgy, ahogy van lapjain nyugszik, amely Śrīla Prabhupāda tolmácsolásában egyértelműen bemutatja, hogy a jóga az önmegvalósítás folyamata, a lélek eredeti természetének megismerése. A *Bhagavad-gītā*ban szintén több típusú jógáról olvashatunk, de nem kétséges, hogy a folyamatok közül a legnagyobb eredményt a *bhakti-yoga*, Kṛṣṇa szeretetteljes odaadó szolgálata adja, amely a jóga-rendszer, vagy más néven a jógalétra legmagasabb foka. Śrīla Prabhupāda a 6.13–14. vers magyarázatában ezt írja: „Az élet célja Kṛṣṇa megismerése, aki Paramātmaként – négykarú Viṣṇu-formaként – mindenki szívében jelen van. A *yoga* gyakorlásának egyedüli célja Viṣṇu e hely-

hez kötött formájának felfedezése és megpillantása. Az élőlények szívében lakozó *Viṣṇu-mūrti* Kṛṣṇa teljes képviselője. Akinek nem áll szándékában, hogy felfedezze bensőjében e *Viṣṇu-mūrtit*, teljesen hiábavalóan csak nevetséges módon utánozza a *yogát*, s az idejét vesztegeti.”

Miből áll a jóga létrája? Hasonlóan ehhez az egyszerű eszközhöz, a létrához, ami a minél magasabbra jutást teszi lehetővé, a jóga is két tartóoszlopból és néhány – nevezetesen négy – létrafokból áll. Vessünk egy pillantást azokra a versekre, melyekben először említi a jóga szót a *Bhagavad-gītā*, azután pedig vizsgáljuk meg, hogyan segíti a szó jelentésének megértését Śrīla Prabhupāda.

A 2.39 versben a szó következő fordításával találkozunk: „a tettek gyümölcseire nem vágyva cselekedni”, majd a magyarázat kiegészíti ezt azzal, hogy „a *yoga* az érzékek szabályozását foglalja magában”. Nem sokkal ezután, a 2.48 versben Kṛṣṇa így tanítja Arjunát: „Végezd kötelességed meg-ingathatatlanul, ó, Arjuna, s

ne ragaszkodj se a sikerhez, se a kudarchoz! Az ilyen kiegyensúlyozottságot hívják *yogának*.”

A vershez fűzött magyarázat egyértelmű az igazságot keresők számára: „A *yoga* azt jelenti, hogy az elmét az örökké zavart okozó érzékek szabályozásával a Legfelsőbbre irányítjuk. És ki a Legfelsőbb? Az Úr.”

Śrīla Prabhupāda definíciója szerint egy folyamat akkor nevezhető *jógának*, ha van benne érzék- és elmeszabályozás, valamint kapcsolat a lélek és a Legfelsőbb Úr között. A *jóga* nem arra való, hogy általa anyagi kényelemhez jussunk, így ha valaki csupán azt várja, hogy javuljon az egészsége, vagy valamilyen anyagi képességre tegyen szert, az nem nevezhető *jóginak*. A *jógalétra* két tartóoszlopa közül az egyik a szabályozott élet és a lemondás, a másik pedig a tudás. Ezek valamilyen mértékben minden *jógafolyamatban* jelen vannak – nélkülük nem is beszélhetünk *jógáról*.

A *jógának* több alkotóeleme van: tett, tudás, lemondás, meditáció és odaadás. Ezen elemek kombinációi különböztetik meg az egyik folyamatot a másiktól és alakítják ki az adott *jóga*-forma gyakorlatát (*sādhana*), illetve célját (*sādhya*), a felszabadulást: a *karma-yoginak* a viszszahatások alól, a *jñāna-yoginak* a Brahmanba merülés formájában, az *aṣṭāṅga-yogī* számára pedig a Felsőlélekkel való kapcsolatként.

Nézzük meg, hogy az egyes folyamatokban hogyan vannak jelen ezek az elemek:

1. A *karma-yoga* olyan kötelességből végzett tevékenység, amit aktív tettek, a transzcendentális tudás különböző fokozatai, némi lemondás, még ennél is kevesebb meditáció, valamint motivált odaadás jellemez.

2. A *jñāna-yogát* az első lépcsőfokhoz képest inaktív tettek jellemzik; továbbá több transzcendentális tudás, annak birtokában végzett több lemondás, csekély mértékű meditáció, illetve mentálisan végzett odaadás alkotja.

3. Az *aṣṭāṅga-yogában* már minden korábban említett elem jelen van, de továbbra sem teljes mértékben, maradtalanul kibontakozva.

4. A létra tetején minden előző lépcsőfoktól függetlenül a *bhakti-yoga*, az Istenség Legfelsőbb Személyisége, Kṛṣṇa felé irányuló odaadás áll. A *bhakti-yogát* aktív cselekvés, teljes tudás, tökéletes lemondás, megszakítatlan meditáció és teljes lemondás jellemzi. Ehhez képest az előző folyamatok alárendelt helyzetben vannak.

Mivel a *bhakti* az előző folyamatok összes elemét teljes mértékben magában foglalja, az általuk elérhető eredményeket is képes megadni – ezért a teljes *jógarendszernek* tekinthetjük.

Śrīla Prabhupāda a 6.47 vers magyarázatában mindent így foglalja össze: „Valamennyi *yoga* a *bhakti-yogában* tetőzik, s ezen kívül minden más *yoga* csupán eszköz arra, hogy az ember elérje a *bhaktit* a *bhakti-yogában*. A *yoga* valójában *bhakti-yogát* jelent, mert minden *yoga* fokozatosan az igazi cél, a *bhakti-yoga* felé vezeti az embert. A *karma-yoga* elejétől a *bhakti-yoga* végéig hosszú út vezet az önmegvalósításig. Ennek az útnak az eleje a tettek gyümölcseről lemondó cselekvés, vagyis a *karma-yoga*. Ha ehhez később tudás és lemondás járul, azt *jñāna-yogának* hívják. Amikor az ember a *jñāna-yogában* a különböző testi gyakorlatokkal a Felsőlelken meditál, s elméjét Rá szögezi, azt *aṣṭāṅga-yogának* hívják. A csúcst a *bhakti-yoga* jelenti, amikor a *yogī* – az *aṣṭāṅga-yogán* túlhaladva – eléri az Istenség Legfelsőbb Személyiségét, Kṛṣṇát.”

Raṅgīnī Devī Dāśī

Jalebi

HOZZÁVALÓK:

- 1,5 dl fehér liszt
- 2 kk csicseriborsóliszt (elhagyható)
- ¾ kk szárított élesztő
- 1 kk cukor
- 1 kk olaj
- kb. 0,8 dl meleg víz

A népszerű indiai édesség, a jalebi egyike azoknak az édességeknek, melyeket cukorszirupba merítünk, s így kapják édes ízüket. Az elkészítéséhez szükségünk van egy kiürült ketchupos vagy mustáros flakonra, amibe beletöltjük, majd abból adagoljuk a tésztát.

A CUKORSZIRUPHOZ:

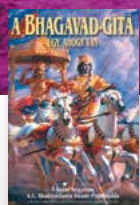
- 2,5 dl cukor
- 1,5 dl víz
- egy csipet őrölt kardamom
- néhány szál safrány
- 2 kk citromlé
- olaj a sütéshez

ELKÉSZÍTÉSE:

Összekeverjük a kétféle lisztet, az élesztőt, a cukrot és az olajat. Annyi vizet adunk hozzá, hogy sűrű palacsintatésztát kapjunk. Simára keverjük, és lefedve egy órán át pihentetjük. Ha letelt az idő, összekeverjük a tésztát, és beletesszük a műanyag flakonba. Egy edényben olajat melegítünk, közepes hőmérsékletűre. A flakomból köröket nyomunk a tésztából, és megfordítva mindkét oldalát aranyszínűre sütjük. Papírtörlőre szedjük. Miután az összes jalebit kisütöttük, néhány másodpercre a cukorszirupba áztatjuk, majd kiszedjük.



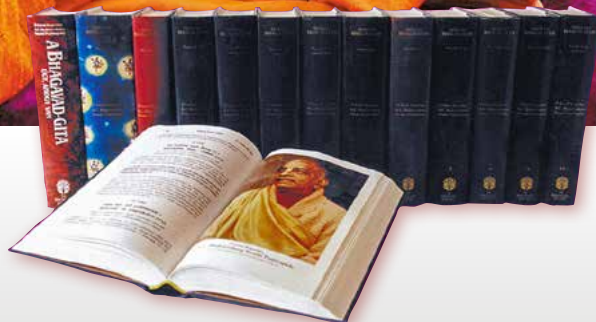
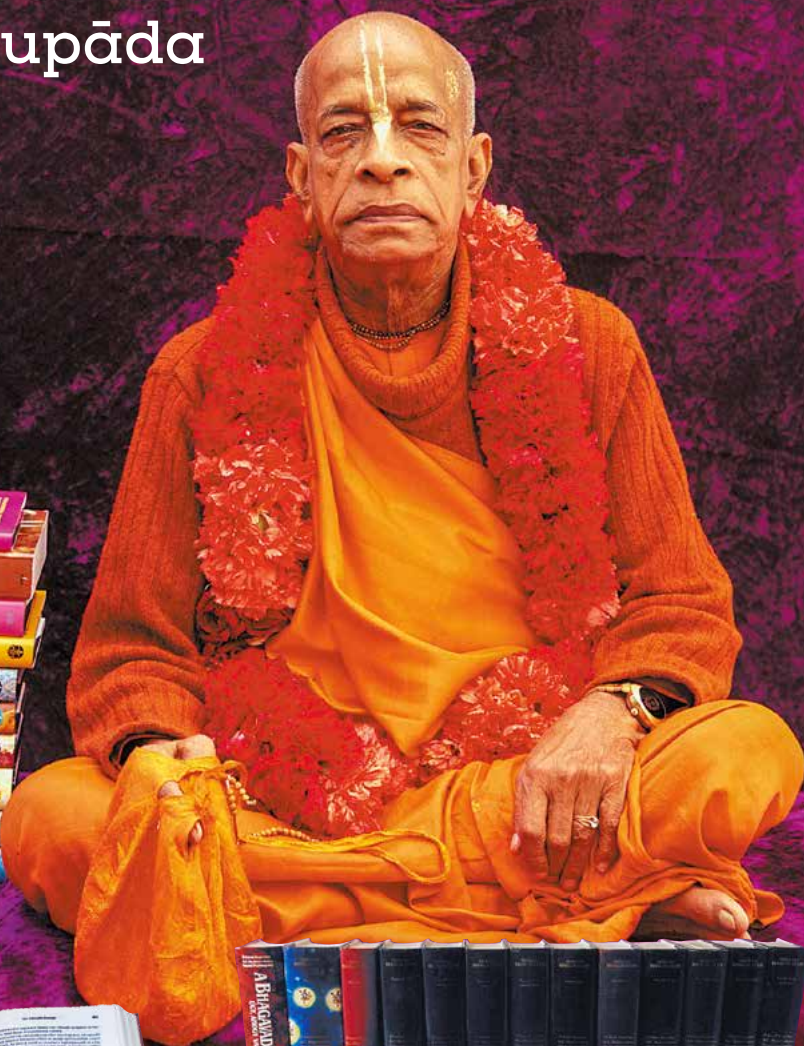
Śrīla Prabhupāda könyvei



A Bhagavad-gītā úgy, ahogy van

A *Bhagavad-gītā*, melyet India lelki bölcsességének tartanak, a rendkívül mély védikus tudás alapműve, amely az élet lényegét érintő kérdésekkel – az ember alapvető természetével, az őt körülvevő világgal, valamint Istenhez fűződő kapcsolatával – foglalkozik.

976 oldal, kötve, színes illusztrációkkal



Śrīmad-Bhāgavatam (1–10. ének)

E tizennyolcezer versből álló monumentális alkotás, melyet „a védikus irodalom fája érett gyümölcsének” neveznek, a védikus tudás legteljesebb és leghitelesebb magyarázata.

Kötetenként 800–1200 oldal,
kötve, színes illusztrációkkal

Prabhupāda • A tökéletesség útja • Śrī Īsopaniṣad • A bölcsesség királya • Az odaadás nektárja • Az Úr Caitanya tanítása

Kiadványaink megrendelhetők webshopunkban.
A könyveket postai utánvétellel küldjük ki.

www.lelekpaloataja.hu/konyvbolt
www.bolt.krisnavolgy.hu

MOST
MÉG NAGYOBB
SZÜKSÉG VAN
A SEGÍTSÉGRE



Segítsd a Krisna-tudatú Hívők
munkáját **adód egyházi**
és **civil 1%-ával!**



Magyarországi Krisna-tudatú
Hívők Közössége
www.krisna.hu



Ételt az Életért
Alapítvány
www.karitativ.hu

Technikai szám:
0389

Adószám:
18095575-1-41